

VATRA

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE

Iunie 1991
Nr.189

XLI

D - 7800 FREIBURG
Muenchhofstr.12

BUNĂ ȚARĂ - REA TOCMEALĂ

România n'a fost, sub crunta ocupație a îndrăciților, decât codru de jefuit și, mai ales, cobaiul celor mai absurde încercări de a străba în om chipul lui Dumnezeu, fără de care n'ar mai rămâne decât o vită oarecare, supusă la orice. Pepiniera a fost la Pitești, în închisoarea cunoscută drept cea mai de preț realizare a "marelui bărbat de stat", plâns și acum de democrații dictaturii lui Carol Wolf, gădele Armand Călinescu. Noile procedee, îmbogățite cu rezultatele macabrului laborator, s'au extins apoi la toate închisorile din țară, cu aplicare și în marea închisoare România, izolată de lume prin sârmă electrificată, câini dresați, miradoare, reflectoare, mine și grăniceri răsplătiți regește pentru fiecare cap vânat, biet frate nefericit, adulmecând un fir de respirație mai liberă. Efectul era scontat în orice caz ca sigur: căci cei ce rezistau, dispăreau; iar ceilalți ajungeau tot la moarte, cea mai atroce dintre morți: moartea spirituală, necesari și buni ca instrumente docile la înfăptuirea planurilor din hrube. Examenul general, pentru verificarea gradului de reușită în opera de animalizare, s'a dat la alegerile din 20 Mai anul trecut...

Lupta dintre internaționale pentru comanda globului, se conturează tot mai mult. Cu uriașele descoperiri, nu va mai fi posibil ca pământul să aibă mai mulți stăpâni. Unele caută să se consolideze prin colaboratori în subordine; altele, prin supuși. România, în acest context, pare sortită unei colonizări masive. Este o țară "făcută" ideală în acest scop: bogată din pronia cerească, ea are acum locuitori "blajini" (sau blajiniți), reduși la reflexe condiționate, iar în frunte deja un sinedriu, grup de alogeni cari fac tot ce pot ca bruma de "inteligență" ce-a mai rămas să se expatrieze, rămânând pe loc numai dresații și dresabilii. Așa se explică și strădania căpușelor din creștet: Iliescu-Neuländer-Brucan-Bărlădeanu-Rosen, de a lăsa țara cât mai înapoiată. Căci nu-i putem considera, pe toți, atât de idioți încât să nu vadă că modul lor de guvernare îndepărtează toate simpatiile - și toate ajutoarele - externe, ținând țara pe loc. Așa ne explicăm și graba risipirii, cu fapte de mardeiași care au uimit întreaga lume, a imensului capital moral câștigat de țară la revoltă. Și-atunci, de ce totuși o fao? Întrebarea-cheie e una singură: Au fost ei bine intenționați? E vorba numai de incompetență? Sunt ei slujba vreunei oculte, opusă intereselor noastre naționale? Incompetența este mai mult ca sigură, căci, dacă și pentru cizmărie trebuiesc ani de ucenicie, - unde și când au învățat, de unde și-ar fi putut ei câștiga capacitatea de-a guverna o națiune, - care nici nu-i a lor? Reaua credință însă, ca și slujirea altor interese, reies cu claritate din tergiversarea, din silnicia cu care - și numai împinși din afară! - iau câte un sfert de măsură spre normalizare, praf în ochii celor ce-așteaptă măsuri hotărâte. Interesul lor, probat de fapte, este să țină țara înapoiată, pentru a putea-o comanda fără murmur și a rămâne incapabilă de acțiune când milioane de vagabonzi - "oameni fără Dumnezeu și patrie", cum i-a văzut Rădescu - vor socoti momentul potrivit să treacă Nistrul și Egeea spre noul eden, cu "câmpii mănoase" și slugi "blajine": ideal hinterland al patriei istorice, devenită far, cu lumini drămuite, al globului întreg.

Există în țară o reacțiune, nu știm cât de conștientă de ce este în joc, sau numai instinctivă. Bănuim mai mult ipoteza ultimă, căci, de-ar fi conștienți de grozăvia pusă la cale pentru destinul românesc, ar fi mai sgârșiți la gâlceavă, și mai uniți. Căci și câinii încăierați, când se ivește lupul, se reped toți asupra lui! De aceea socotim că n'au ajuns să vadă ce-i așteaptă, iar când în fine vor vedea, nu va mai fi nimica de făcut.

Dar dincolo de socotelile lumești, și de nevrednicia oamenilor, mai este și o providență, care scapă oricărui calcul. Aceeași providență care, în ciuda unor vicisitudini unice, ne ține vii de două mii de ani! Și dacă și "interesații" o vor mai ajuta-o, "n'o fi pre voie cânelui de tătar", cum scrie giupâneasa lui Stroe Buzescu, pe crucea de la Stănești, pe Olt. Calculele vor rămâne la pământ,

"edenul" va rămâne fără hinterland -ba poate chiar fără... eden-,"tătarii" strecurați la cârmă se vor evapora,iar din înghețul celor 50 de ani de năbușiri vor ieși ghiociei sufletului românesc,cu totul primenit.Vom avea atunci și-o țară nouă,puternică și-ascultă toare de Dumnezeu.O Românie strălucitoare ca sfântul soare de pe cer,cum a visat-o cel mai strălucit fiu al Moșilor,care în această viziune și-a pus sfintele-i oase,jertfindu-se cu totul voluntar,temelie de neclintit luminosului viitor al României.Doamne-ajută!

Petre Vălimăreanu

IN MEMORIAM de Ovidiu Vuia

Ți-om ridica statuie pe Ceahlău

Cât muntele de'naltă și de mare,
Să poarte România chipul tău
Din Țara Crișurilor până la Mare.

Iar văile în sus de le-om urca,
Deodată suntem raiului vecini,
Slujim tăcerilor cum tu cândva,
În templul casei dela Bădăcini.

Și groapa ta fiindcă n'are semn
Pe malul Tisei, meșterul țăran
Îndeplinind un ritual solemn

Ți-o construi după străbunu-i plan,
Biserică lucrată dintr'un lemn,
Ca unui jude maramureșan.

&& În războiul Independenței,37 de copile,române din Tribalia,s'au atașat pe lângă trupele române,ca să ajute și ele cu ce puteau: căratul de muniții la dorobanți,cofe de apă,etc.Cinci dintre ele au căzut.Prima dintre ele,Marița,a căzut la 9 Ianuarie 1878.I s'a făcut un monument,închinat tuturor "eroilor di la Smârdan".Monumentul a fost distrus de bulgari în Noembrie 1913,după pacea de la București.Acești frați timoceni au fost uitați de toți politicienii români, la toate conferințele de pace; dar încă n'au murit de tot...

&& "Orice român din diasporă este,mai presus de toate,un Român",constată dl Iliescu,și,ca atare,"nu ar întâmpina nici un fel de dificultăți la întoarcerea în patrie"; în continuare,în interviul acordat "Curierului Românesc",d-sa "asigură pe toți emigranții români aflați în străinătate că la reîntoarcerea în țară vor beneficia,fără discriminări,indiferent de opiniile și convingerile lor politice,de toate drepturile și libertățile garantate și respectate într'un Stat de drept".Dacă legionarii întorși acasă au fost dați afară,e că ei nu's așa de români - sau,cel puțin,nu așa de buni români ca dnii Iliescu-Roman...

&& Afirmă dl Brădescu,fruntaș în ceata simistă,că "Devotamentul ce fiecare îl manifestă față de normele de conduită pe care le-a acceptat și față de șeful suprem al Mișcării își găsește rațiunea în simbolul lui Moța și Marin".Așa este! Și... "șeful suprem",de unde-și ia normele de conduită?...

&& La Freiburg a avut loc în seara de 7 Ianuarie vernisajul expoziției de pictură a dlui Mihai Th.Olteanu,care a și vorbit despre revolta din România. Cuvântul de deschidere l-a rostit dl Wolf v.Aichelburg.-

&& La adunarea generală a Consiliului Mondial al Bisericilor,ținută la Camberra(Australia),7-20 Februarie,adunare ce are loc la fiecare șapte ani,- au participat peste 800 de delegați din 317 biserici. Delegația română a fost foarte numeroasă.La sfârșit s'a făcut alegerea comitetului central,din care fac parte și doi reprezentanți ai ortodoxiei dela București: mitropolitul Daniel Ciobotea al Moldovei și episcopul Nifon Ploesteanul,vicar patriarhal.-

&& Scrie dl Sima,în "Țara și Exilul",că legionarii "nu iau bani dela nimeni (cu excepția unor renegați,cari sunt în slujba regimului dela București)".Dar aceștia n'ar fi să mai fie legionari! De ce nu-dă dl Sima nume? Pentru că renegații,față de Legiune,se știe unde s'au culcușit ..

&& Din "Credința" aflăm,la rubrica morților,că una dintre răposate s'a născut la Cleveland,"alături de alte cinci surori și doi frați".Nu este clar dacă aceștia s'au născut odată cu răposata,sau au asistat,numai,la eveniment...

&& Dl Rățiu zice că aparține partidului național-țărănesc,din partea căruia a și candidat.În acelaș timp îl vedem,însă,continuând cu organizarea,pe județe,a uniunii sale "mondiale" și nu a partidului.În ce scop?...

&& Statuia lui Ștefan cel Mare dela Chișinău a fost readusă,la 31 August anul trecut,de pe locul unde fusese dosită de bolșevici la vechiul său amplasament din 1928 și resfințită de mitropolitul Moldovei,Daniel Ciobotea,în prezența autorităților supreme ale republicii basarabene.

&&La 10 Iunie anul trecut a avut loc instalarea noului patriarh al Rusiei, Alexe,fost mitropolit de Leningrad și Novgorod,în locul defunctului Pimen.-

&& Implinindu-se acum,la 22 Iunie,50 de ani dela începutul războiului de desrobire a Basarabiei și Bucovinei,dl Florea Nicoriuc,epitropul bisericii române din Baden/Elveția,a trimis cunoscuților o foarte duioasă scrisoare de evocare,amintind ororile bolșevice și omagiind pe ostașul român desrobitor.-

Stimate Domnule Bârsan,

Am citit articolul Dvs., "Legionarismul - o problemă a României de azi?", apărut în "22", prestigioasa publicație săptămânală a Grupului pentru dialog social, nr. 27 din 20 Iulie a.c., cu un deosebit interes.

În ciuda unor afirmații negative, izvorâte dintr-o documentație insuficientă sau tendențioasă, am rămas uimit să constat că, de peste 50 de ani încoace, de când Mișcarea Legionară, prigonită și calomniată sub toate dictaturile succedate în România, din Februarie 1938 și până în prezent, și literalmente exterminată sub monstruoasa tiranie comunistă, sunteți primul publicist român care se străduiește să abordeze fenomenul legionar de pe poziții obiective și cu probitatea unui adevărat intelectual și a omului de știință preocupat exclusiv de restabilirea adevărului istoric.

Am ascultat, de asemenea, la Radio Europa Liberă, textul unei comunicări pe care ați făcut-o la un simpozion care a avut loc recent la Copenhaga și am tras concluzia că, pe lângă probitatea omului de știință, consacrat descoperirii și triumfului adevărului, aveți și serioase și lăudabile preocupări de ordin spiritual-religios. Sunteți, prin urmare, nu numai un om de știință, obiectiv pe cât e cu putință, ci și o conștiință morală, - și nu una oarecare, ci profund creștină.

Pentru aceste două motive esențiale, m'am hotărât să vă adresez aceste rânduri, în dorința de a vă determina să meditați și să vă informați cât mai bine asupra fenomenului legionar, care, cu voia sau fără voia unora, are drept să fie interpretat și etichetat în mod judicios și perfect obiectiv, sine ira et studio. Căci falsificarea istoriei, pe lângă faptul că lezează grav conștiința unui neam, nu poate dura la infinit și, până la urmă, adevărul tot triumfă, iar falsificatorii își primesc pedeapsa cuvenită, dacă nu ca persoane fizice, cel puțin pe plan moral, atât în fața Istoriei cât și în fața lui Dumnezeu. Nu știu ce formație intelectuală aveți și nici din ce generație faceți parte. În ce mă privește, iată câteva scurte date autobiografice, pentru a ști cine este interlocutorul Dvs., după care voi trece la fondul problemei. Sunt medic primar pensionar, în vârstă de 78 ani împliniți și, ca student, la începutul deceniului al patrulea am aderat la Mișcarea Legionară, cu al cărei ideal politic, social, național și moral-religios m'am identificat. Înainte de a deveni legionar, am avut ocazia să cunosc mari personalități politice și culturale ale vremii, în căutare de aderenți printre studenți: Mareșalul Averescu, Iuliu Maniu, Vaida-Voievod, Nicolae Iorga, Octavian Goga, Nichifor Crainic, etc.

Cu tot prestigiul care îi aureola, cu toată cultura vastă și cu tot talentul oratoric al unora dintr'înșii, în frunte cu electrizantul Goga, nimeni nu a avut asupra conștiinței mele un impact atât de categoric ca personalitatea harismatică a lui Corneliu Zelea Codreanu, acel minunat "flăcău cu ochii verzi", cum îl caracterizase în ziarul său, "Calendarul", poetul, gazetarul și profesorul de la catedra de mistică a Facultății de Teologie din București, Nichifor Crainic. Acest extraordinar flăcău, autentic Făt-Frumos întruchipat din basmele străvechi, era român bucovinean, cu sânge german după mamă. El a devenit, în scurt timp, idolul unei întregi generații de tineri intelectuali, de cea mai incontestabilă valoare, printre care și două nume de excepție pe plan mondial: Mircea Eliade și Emil Cioran.

În climatul politic al epocii respective am fost arestat în mai multe rânduri. Am executat peste 17 ani de pușcărie: 6 luni ca student în 1936, pentru port ilegal de insignă, un an și jumătate internare în lagăr la Miercurea Ciuc (1938-1940), pe unde a trecut și Mircea Eliade, scurte arestări sub dictatura antonesciană și o condamnare de 18 ani muncă silnică, într'un proces înscenat, sub dictatura comunistă, pedeapsă comutată de Curtea Supremă în 10 ani temniță grea, după care am fost gratificat cu încă 5 ani de pedeapsă administrativă în colonii de muncă forțată, pentru vina de a fi refuzat să colaborez cu securitatea (1948-1963). Trec acum la fondul problemei.

După o scurtă caracterizare a fenomenului legionar, Dvs menționați, printre condițiile care i-au favorizat desvoltarea, "o perioadă în care corupția societății (burghezo-moșierești) s'a acutizat într'o măsură scandalosă" și recunoașteți că această situație a generat "o exasperare produsă de injustiția socială, de imoralitatea deținătorilor puterii, de corupția din Parlament, Poliție și Siguranță". Nu pomeniți însă nimic de abuzurile, de atrocitățile și de violența practică sistematic de organele legale împotriva acestei Mișcări care-și desfășura activitatea în mod legal, în cadrul statului democrat, violență soldată cu sute de arestări ilegale, stâlciri în bătai la posturile de poliție și jandarmerie, și chiar cu zeci de morți și răniți în timpul campaniilor electorale. În această privință, iată un exemplu edificator scos dintr'o lucrare a lui Henri

Prost, a cărui afirmație nu poate fi pusă la îndoială, întrucât era un înverșunat și de totală rea credință inamic al Mișcării Legionare. Ațâșat de presă pe lângă Legația Franței din București și martor al evenimentelor politice relatate, el dă cifra de peste 30 de morți și răniți în timpul campaniei electorale din toamna anului 1933, când prim ministru era I.G. Duca. La Constanța, în aceeași perioadă, studentul Virgil Teodorescu era împușcat pe la spate de către un comisar de poliție, în timp ce lipea un afiș electoral al organizației legionare care participa legal la alegeri. Prin urmare, nu "corupția" și "imoralitatea" oamenilor politici, denunțată și combătută pe căi legale, a generat acea stare de exasperare, care a împins pe unii legionari, tineri curați, entuziaști și idealisti, la o ripostă violentă, ci violența continuă a organelor oficiale care, abuzând de putere, călcau în picioare cele mai elementare norme de drept. Cu această precizare, sunt total de acord cu concluzia principală pe care o trageți, că "niciodată, sub niciun motiv, nu trebuie acceptată violența ca armă de luptă politică".

Analizând în continuare scrisoarea de protest a unui fost legionar periferic, în loc să recurgeți la sursele principale de documentație (cărțile lui Corneliu Codreanu, Ion Moța, Vasile Marin, și unele articole ale marelui filosof și gazetar, Nae Ionescu), era fatal să ajungeți iarăși la unele concluzii greșite și nerelevante. Mișcarea Legionară a fost într'adevăr o mișcare naționalistă și creștină, dar nu șovină. Ea urmărea să asigure elementului românesc, asuprit și spoliat până la Unirea cea mare de stăpânirile străine, condiții optime de dezvoltare în statul creat de el, cu atâtea jertfe, ferindu-l astfel de a cădea, în propria lui țară, în robia economico-politică a unei oligarhii oarecare, indiferent de religie sau rasă. Ca dovadă că din Mișcarea Legionară au făcut parte și au murit ca martiri, greci (Mihail Polihroniade, Luza Cristodulo, etc), armeni (frații Haig Arșavir Aterian), lipoveni, turci (prof. Esenkova), tătari, nemți, bulgari, cu excepția ungurilor și a evreilor, cari vedeau în ea o mișcare prea românească, incomodă pentru șovinismul și supremația lor economică. Antisemitismul și xenofobia, de care este acuzată pe nedrept, viza combaterea, prin mijloace legale, a supremației economice evreești și a unor probleme străine, care, profitând de corupția clasei politice conducătoare, asupreau elementul românesc majoritar, exploataându-l și aducându-l în starea deplorabilă de rob în propria lui țară. Combătând exploatarea omului de către om, Mișcarea Legionară a căutat să desvolte simțul comercial al poporului român, urmărind formarea și consolidarea unei burghezii românești harnice și cinstită, în locul liotei de speculanți străini, laconi și hrăpăreți, cari prevalau mai ales în provinciile proaspăt alipite.

Cât privește alianța cu Germania și Italia, ea era indispensabilă în contextul politic de atunci, pentru salvarea integrității teritoriale a țării, abandonată repede de impotentele democrații occidentale, așa cum fuseseră abandonate, rând pe rând, Cehoslovacia și nefericita Polonie, lăsate pradă molohului bolșevic timp de o jumătate de secol. Singură Mișcarea Legionară ar fi putut evita acest cumplit dezastru național, dacă șeful ei, Corneliu Zelea Codreanu, nu ar fi fost asasinat mișelește de către ex-pseudo-democratul transfug din rândurile partidului național-țărănesc, călăul Armand Călinescu, executantul orb (de fapt era chior, meteahnă care l-a făcut pe Nicolae Iorga, când s'a văzut implicat moralmente în acest odios asasinat, să-l poreclească "Dicta-chiorul") al scleratului rege Carol II, la rândul său instrumentul docil și inconștient al unor obscure forțe străine.

Nu mai vorbesc de asasinarea în masă a sute de legionari din lagăre, înbitori și spitale, precum și a câte 3-5 legionari în fiecare județ al României Mari, după pedepsirea estropiatului călău de către o echipă de legionari, care și-a asumat întreaga răspundere, predându-se autorităților. Dacă ați fi cunoscut această sumară schițată succesiune a tragicilor evenimente politice din deceniul al patrulea, și ați fi reflectat perfect obiectiv, ați fi ajuns la concluzia justă că Mișcarea Legionară a fost o mișcare politică naționalistă, creștină, anticomunistă și nefascistă, care a combătut pseudo-democrația burgheză, luptând pentru instaurarea unei democrații autentice, în care voința poporului român majoritar să funcționeze liber și plenar, pentru împlinirea destinului său istoric, într-o armonioasă și echitabilă conviețuire și colaborare cu minoritățile conlocuitoare statornicite de veacuri pe teritoriul României Mari.

Acesta este adevărul istoric și, în ciuda diabolicei campanii sistematice de denigrare, minciună, dezinformare și calomnii debitate de atâta amar de vreme pe seama ei, va trebui odată și odată să triumfe, iar memoria miilor de martiri jertiți pe altarul Patriei să fie reabilitată și cinstită de orice suflet curat românesc și de orice om de bună credință. -

Dr. Ion Zeana

CULMEA ÎNDRĂZNELII: O "REVELAȚIE" TARDIVĂ

Cunoaștem boicotul general - la presa din țară, dar și din occident - opus desvăluirii adevărului privitor la istoria Mișcării Legionare. Pentru presa din țară, este vorba nu numai de publicațiile FeSeNiste, dar și de cele "de opoziție", supuse desigur constrângerilor și șicanelor guvernamentale și "securistice", dar care beneficiază totuși de o anumită libertate de expresie. Libertate îngrădită însă de acel boicot: Mișcarea Legionară nu poate fi menționată altfel decât prin defăimare și cu falsificarea adevărului, iar termenul de "legionar" a devenit (cu concursul "foștilor" din nomenclatură) sinonim cu bandit, criminal, asasin și golan!

Dar presa din occident? Fi-va oare cândva îngăduit să se spună fără înconjur care mafie supra-națională veghează la continuarea strictă a defăimării și interzice publicarea oricărei restabiliri a adevărului?

Ne-ar fi ușor să precizăm, nominal, căror responsabili de publicații, din țară și din occident, le-am adresat puneri la punct obiective și inatacabil documentate, în numele deontologiei presei, ca drept de replică la articole publicate, ca de exemplu "Scrisoarea unui miner" (care făcea apologia isprăvii din Iunie 1990), sau "Scrisoarea unui fost (?) securist" (care-și lăuda tagma din care făcea parte), etc. Refuzul a fost general, cu excepția unei publicații din "exil", care a cerut acest lucru: "Vatra". Pentru ceilalți: Drept de replică, da, dar nu pentru un legionar!

Iată însă că și în România de azi, ba chiar la Timișoara, s'a găsit o publicație care a avut curajul să înfrunte boicotul, publicând o duzină de lungi articole descriind istoria Mișcării Legionare, cu o evidentă intenție de obiectivitate, însă autorul ne fiind el însuși martor al evenimentelor relatate, a trebuit să recurgă la informații fie de la persoane implicate, fie din documente scrise. Este deci explicabil că acea istorie conține unele inexactități, asupra cărora nu ne oprim în rândurile de față, dar nu putem lăsa să treacă o înșelătorie din cale afară de grosolană, cu care s'a abuzat de buna credință a autorului.

Iată ce citim: "În lagăr (care lagăr și când?), Gheorghe Clime - om apropiat al lui Codreanu - primește de la acesta o piatră șlefuită cu inscripția "Mișcați-vă!". Căpitanul, simțindu-și sfârșitul (de unde reiese aceasta?), i-a înmănat lui Clime acest obiect cu valoare de simbol. Mesajul era adresat lui Horia Sima. Astfel prin cuvântul de moarte al Căpitanului, a fost desemnat viitorul Comandant al Mișcării Legionare". Și autorul, încrezător, comentează mai departe: "Alegerea făcută de Codreanu s'a dovedit oportună căci, după moartea sa, Horia Sima a știut cel mai bine să păstreze nealterat spiritul Mișcării" (!!!). Mare-ți e răbdarea, Doamne!, zicem noi care știm...

Ulterior, găsim și "rectificarea" următoare: "Cel care a primit de la Căpitan simbolul "Mișcați-vă!" înscris pe o pietricică, adresat lui Horia Sima, nu a fost inginerul Gheorghe Clime, ci generalul Coroamă".

Cum se explică faptul că aceste afirmații TOTAL NEADEVĂRATE apar abia după 53 de ani și tocmai în România, sub condeiul unui tânăr în căutare de adevăr?... Explicația este simplă, și una singură: Această năstrușnică poveste a fost inventată abia acum, și nu putea fi plasată decât în mediul total dezinformațional din România post-ceaușistă, considerată ca susceptibilă să înghită o asemenea gogoriță! Noi, cei cari am trăit de mai bine de o jumătate de veac încoace tragedia Mișcării Legionare, știm că la Râmnicul Sărat, unde erau închiși cei din lotul Căpitanului, paza era atât de strictă încât nici familia Căpitanului nu avea permisia normală de vizită și a trebuit ca avocata Lizeta Gheorghiu să ceară de la Tribunal o învoire specială pentru ca Doamna Codreanu să-l poată vizita pe Căpitan, puțin înainte de asasinare. Domnul Clime era deja condamnat și încarcerat. Generalul Coroamă nu era legionar. El nu putea în nici un caz intra în contact cu Căpitanul. Prin cine i-ar fi parvenit pietricica? Când și unde s'a întâlnit Horia Sima cu generalul, pentru ca acesta să-i înmâneze mesajul?

Și cum se face că Horia Sima, contestat fiind de către marea majoritate a legionarilor formați de Căpitan, nu ne-a spus niciodată acest presupus gest al Căpitanului? Pentru că noi, cari am trăit acele evenimente, știm că - după arestarea sa - Căpitanul a încredințat comandamentul, în funcție de arestările succesive, camaradului său Radu Mironovici, apoi Domnului Inginer Clime și, în sfârșit, lui Ion Belgea, ultima persoană desenată de Căpitan. Știm mai cu seamă de consemnul dat și reînviat legionarilor, de a păstra o liniște completă, evitând orice incident, cu eroismul răbdării, până la extrema suferință. Consemn reînviat chiar cu puține zile înainte de asasinare, prin Doamna Codreanu, care este încă în viață și care confirmă acest lucru. Consemn încălcat în mod deliberat, și cu urmări tragice pentru Mișcare.

Autorii acestei născociri nu s'au dat îndărăt de la a profita de dezinformarea celor din țară, pentru a o plasa acolo. Este ușor de înțeles cui i-ar fi putut fi de folos această mașinație, de n'ar fi fost atât de grosolană.

Apare însă și turburătoarea coincidență (sau conivență?) între țelurile născocitorilor și cele ale sus zisei mafii...

Duiliu Sfințescu

FĂT FRUMOS de Tudor Arghezi

Unde-a plecat, călare, Fătfrumos,
De nu se mai zărește nicăierea,
Oricât și-ar pune soarele puterea,
Oricât s'ar scoborî luna de jos?

Munții pustii, cu piscurile cată
Măhniți, din cer, în valea de granit,
Ca să-l mai vadă, cel puțin odată,
Viu, dacă-i viu, sau mort, de-o fi murit.

Cântecul lui, de care țara toată
Era învăluită ca ntr'un vis,
De sta și ochiul șoimilor închis
În ascultare, s'a oprit de-odată.

S'a rupt din codri, s'a pierdut din șes
Și, goală ca de suflet, tristă, țara
Nu mai găsește parecă n'țeles.

Fluierul lui cânta și n' cingătoare
Și zeci de sate albe, fermecate,
Cu sute de feciori și de fecioare,
Îl ascultau doinind pe la noptate.

Se deșteptau cu doina lui, în zori,
Se îndrăgosteau la cântecele sale
Și se simțeau logodnicii ușori
Și mai frumoși, călcând în iarba moale.

Împrietenit cu cerbii și mistreții
Și nins de fluturi jucători în cete,
Jivinele-l priveau ca niște fete
Și cu sfiala dulce-a tinereții.

Unde-a plecat că n'are nimeni știre
Fătul Frumos, cu plete negre grele,
Cu ochi albaștri plini ca de mărgele
Și cu sprânceana n' jurul lor subțire?

A scoborît din munți, pe stânci, călare,
Și patru nopți a scăpărat pământul,
De sub copitele nerăbdătoare
Ce s'au luptat cu cremenea și vântul.

Și luându-și fluier, însă și săcure
Și arme grele, n' mâna lui ușoară,
Trecu, ca o săgeată prin pădure
Și ca un fulger purtător de soare.

El străbătu întreaga țară,
Iar Dunărea nevrând să-i facă loc,

A despiciat-o drept pe la mijloc
Cu pieptul între valuri, cu coiful alb afară.

Și s'ar fi zis că negrul armăsar,
Cu nările suflând în fața apei
Pe Dumnezeu îl duce, sau, măcar,
Pe un trimis al lui Traian și-al Papii.

Neamul ursuz din țărmul de sub lună,
Neam trist, urît, și hâd și sângeros,
Amenințase doinele lui Fătfrumos,
Mândria lui și voia lui cea bună.

Iar Fătfrumos, oprindu-se din cânt,
Simți, din sânge, flacări că se-adună,
Și n' glas, în vorbe, n' pâine și pământ,
Dogoarea cerului străbună.

Și o lumină nouă n' viața lui
Și o chemare din țării și noapte
Și n' toate glasul nu știa al cui,
Și un îndemn de semne și de șoapte

Nemai știute, nemai încercate,
Ce se iscau și se topeau în salbe,
Că lua văzduhul chipuri aripate
Și se îngroșau într'însul ființe albe.

Se ridicau talaze mari de mare,
Frunza suna ca zalele, și-o zare
Era ca o tîpsie izbită de săgeți.
Murmur de fier și șuier de urale,
Într'o urzire crâncenă de vieți,
De lănci împiedicate în zăbale.

Acum s'a dus dușmanul să-l răpuie,
Ori să-l înnece n' sânge și vâltoare,
Ori bezna lui zidită să descuie
În stare și de milă dar și de necruțare

Cum va voi, căci vrednicul urmaș
Al lui Ștefan și Tepeș împreună,
Ridică și altare din stei pentru vrăjmaș,
Dar și țapoae n'alte, cu proțăpire bună.

Tu, Țară, așteaptă cântecele iar
Să se strecoare n' ramuri liniștit,
Din răsăritul mare n' asfințit,
Dela hotar, până n' hotar.

&& La 24 Noembrie s'a constituit în fine, la Coștei, Comunitatea Românilor din Iugoslavia, în scopul păstrării identității lor naționale și culturale. Președinte a fost ales Pavel Gătăianț, ziarist la radio Novi Sad, născut la Locve (15 Dec. 1957); vice: Liviu Lapadat, Ion Marcoviceanu, vicarul Moise Ianeș și Florin Țăran; secretar, Vasile Barbu. De mirare că, fiind vorba de Românii din Iugoslavia, nu găsim, în comitet, niciun român din Macedonia, Istria, Timoc!...

&& La un an dela revolta dela Timișoara, vicarul Românilor din Iugoslavia, pr. Moise Ianeș, a dispus ca la 17 Decembrie să se tragă clopotele la toate bisericile românești ce țin de vicariat, iar Duminică 23 Decembrie 1990 să se facă parastase pentru martirii dela Timișoara și din întreaga Românie, "căzuți pentru libertate și demnitate".

&& Congresul Uniunii Mondiale a dlui Rațiu s'a ținut la Paris, 3-5 Mai. Despre rezultate, încă nicio știre; se pare că n'au fost prea strălucite...

DIN LUMEA EXILULUI

- Presă, radio, forumuri și alianțe, posturi de televiziune, înjghebări patriotice, mulțime de particulari - un cor de proteste s'a înregistrat la expulzarea fostușui rege din țara în care s'a născut, cu încălcarea tuturor convențiilor internaționale privitoare la drepturile omului. Și au dreptate! Numai că înaintea lui Mihai mai fuseseră alungați din țara lor, de același Neulander, și alți români: doctorul Nicolae Ighisan, care "petrecuse" 26 de ani în gulagurile dejisto-ceaușiste și se găsea de scurtă vreme în Germania; Gheorghe Bălașu, Doru Popescu, Mihaela Moisin, etc.: toți, români din moși-strămoși, la fel de născuți în România, de unde au fost alungați de un Neulander, cu încălcarea aceluiași sacro-sancte convenții, semnate și de România. N'am auzit, atunci, nici cel mai mic protest. Nici măcar din partea "regelui Românilor"! Singurul protest, pe exil, a fost al Vetrei! Unde erau pe-atunci "drepturile omului"? Căci indignarea ar fi să rezulte din sensibilitatea la principii și la credințe, nu din greutatea... du-lăului, ca în fabulă. De aceea toți protestatarii de azi, mâncându-și creditul, și-au pierdut dreptul moral de-a o mai face. Cel ce tace când se încalcă dreptul altuia, să nu se mire că-i vine și lui rândul! Am adăoga doar, ca o "atenuantă" pentru bravii protestatari de azi, că drepturile omului privesc, cum se vede și din enunțare, numai pe... oameni, nu și pe legionari, - fapt demonstrat deja, prin acte hotărâte, de înaintașii "democraților" de azi, în cap cu Duca și cu Călinescu! Oricum, prin aceste arbitrar expulzări, tandemul Iliescu-Lăndărescu arată fără echivoc că "guvernul" lor se teme doar de două forțe: de Monarhie și de Legiune! Și nu prea greșeste...

- Nu știm cine este Ileana Vrancea. Numele e atât de ales, că parc'ar fi pseudonim! Într'un articol despre "tovarășii de drum" ai unui comunism predicat cu elocința tancului, reprezentați mai ales prin Sadoveanu și George Călinescu, de altfel bine zugrăviți, - dânsa se simte obligată și la obișnuitul obol al denigrării Mișcării Legionare, care și-ar fi propagat crezul "prin teroare și crimă". Socotim a nu fi prea pretențioși dacă-i cerem distinsei colaboratoare a "Dialogului" un singur rând, sau îndemn, o singură faptă din vremea lui Corneliu Codreanu, care să-i adeverească afirmația. Că doară n'o fi confundând și dânsa, la formația și informația întrevăzute din articol, pe fondatorul Legiunii cu pațachia ce i-a urmat. Acesta, da!, dând din toate coatele ca să parvină, și să târască Legiunea prin toate noroaiile posibile, și-a inaugurat cariera cu acte teroriste condamnate de scrierile și ordinele Căpitanului dar menite să-i libereze drumul, a patronat asasinate la fel de reprobate, a murdărit sfînțenia unui cămin al fratelui de luptă. Parvenit în fruntea Legiunii prin decret regalo-antonescian, n'a crezut că trebuie să se retragă nici după atâtea infamii, deși era clar că prin acest refuz se mergea sigur, iarăși contra poruncii Căpitanului, la scindarea Mișcării. Până la urmă a trebuit să fie alungat cu rușine, la Majadahonda, 8 Noembrie 1954, "pentru abateri de la morala și spiritualitatea legionară", - ducând cu el, trofee ale gestiunii personale, cadavrele atâtor uciși fără sentință.-

Mai spune Ileana Vrancea că gazetarii presei din Sărindar erau atacați de legionari "din pricina poziției lor antitotalitare". Nu-i adevărat! Aceștia erau atacați din pricina poziției lor antiromânești! Niciunul dintre fruntașii vieții publice de-atunci n'a fost mai antitotalitar decât Corneliu Codreanu: în fapte, nu numai în vorbe, ca ceilalți, democrații cari au făcut lungi cozi la ușa uniformelor dictaturii carliste. Excepție poate făcea doar Iuliu Maniu, sau Dinu și George Brătianu. Dar și aici este vădit că autoarea confundă iar pe Căpitan cu bietul domn Sima, care, în febra parvenirii, s'a grăbit, iarăși contra prescripțiilor lui Corneliu Codreanu, să intre în guvernul autoritar al generalului Antonescu - din care, neștiindu-și mască graba urcușului, a plecat cu coada între picioare: întocmai ca din Legiune!...

- Gorbaciov a catadixit, în fine, să se prezinte la Oslo, ca să-și încaseze bine meritatul premiu pentru pace. Se pare că lituanienii, moldovenii, georgienii, letonii și armenii, împușcați cu gloanțe pacifiste dar morți deabinelea, n'au fost invitați la ceremonie... Gorbaciov, care a declarat deschis, și încă repetat, că el nici mort nu se lasă de comunism, s'a prezentat și aici cu pantahuza, cerșind de toate pentru cârpirea dezastrului produs de 70 de ani de comunism. Careva s'a uitat, peste umăr, la lista de subscripție, curios să vadă dacă în cap se află Gorbaciov: măcar cu banii încasați pe pacifism...

- Într'un articol din "Le Monde", parțial reprodus, cu comentariul dlui Bidean, în "Buletinul informativ" al Consiliului Național Român pe Decembrie, - dl Petru Dumitriu, răsfățat al dejismului, - rușinat de "ororile" dela Târgu Mureș, cere iertare ungurilor pentru "asasinatele" și "linșajele" comise de români, fixează

numărul ungurilor din Ardeal la "mai mult de două milioane", unguri "oprimați de birocrația românească din 1919", pentru a trece apoi la "masacrele față de evrei din 1940/1941". Și încă nu e tot, căci "există și alte victime în afara evreilor și ungurilor: cei două sau trei sute de mii de sași din Transilvania". Cu o așa de impresionantă capacitate de a minți, dl Dimitriu s'ar găsi în excelență companie cu pestrița echipă de "guvern" poposită la București, mai ales că nevastă-sa e unguroaică. Și-o fi încercat norocul? E de presupus...

- Citim, în "Deșteptarea credinței" din Februarie, o rușinoasă pastorală a lui Teoctist, patriarh de curte moștenit de Iliescu dela Ceaușescu, cu aceleași atribuții și aceeași simbrerie. În punctul 6 se ordonă "să se constituie în fiecare parohie comitete de sprijin ale Frontului Salvării Naționale conduse de preți, care vor rosti predici, cuvântări și îndemnuri". Punctul 7 cere constituirea unui "fond de solidaritate creștină" cu fâșâneul comunist. Punctul 8 asigură "bine-cuvântări și felicitări" executanților. - Cu ce l-or fi având pe Teoctist la mână comuniștii, de-l târăsc prin toate mocirlele?... Și ce păzesc cei câțiva luminați ierarhi, de nu-l trimit porcar la mănăstire?...

- Din "Puncte cardinale", care apare la Sibiu ca oficios al Democrației Creștine românești, aflăm că în seara de 20 Ianuarie s'au comemorat, la Marea Sinagogă din București, "cele 150 de victime ale pogromului din 21 Ianuarie", când cu "rebeliunea" de acum 50 de ani, - ceremonie fastuoasă, redată și la televiziune și la care au asistat persoane ajunse simandicoase, ca domnii Câmpeanu și Rațiu. Comemorarea a continuat a doua zi în Parlament, fiind deci "ridicată la proporțiile unui eveniment de însemnătate națională". Că minoritarii ce conduc azi turma de români - Rosen-Bârlădeanu-Brucan-Roman, etc - își cinstesc martirii, le face cinste. Că victimele au fost 150 sau mai puțin (sau chiar deloc), faptul rămâne de competența septembriștilor d-lui Sima. Acum e de așteptat o adevărată avalanșă de comemorări, în parlamentul român, ale uriașului holocaust comunist împotriva poporului român. Deocamdată, parlamentul n'a fixat încă data comemorării lui Iuliu Maniu, nici a lui Dinu Brătianu, șefii spirituali ai domnilor Rațiu și Câmpeanu, cari dela aceștia își reclamă și legitimitatea...

- Un articol din "Catacombes" are ca temă "marginalizarea bisericii române unite", - care "a realizat unitatea națională". Sunt exagerări care nu servesc nimănui, nici chiar bisericii unite, ale cărei merite naționale sunt atât de evidente încât n'are nicio lipsă de excese verbale! În realitate, biserica unită suferă alături de tot ce este românesc sub cârmuirea fiilor de viperă. - În acelaș articol, semnat de mons. Langa, se mai spune că mitropolitul Todea ar fi "continuatorul lui Inocențiu Micu, Simion Bărnuțiu și Vasile Lucaciu". Dar, pe câte știm, aceștia luptau numai cu arma adevărului...

- În editorialul pe Ianuarie al "Românului Liber", foaia dlui Rațiu, citim că în Decembrie 1989 "a fost o adevărată ELIBERARE. Dar una parțială". Dar dacă eliberarea parțială este o eliberare adevărată, eliberarea întreagă cum s'o fi mai chemând?... În continuare mai aflăm că "abia după aceea au ieșit la lumina zilei distrugerile, genocidul fizic și cultural, nepotismul, protecționismul, corupția, luxul orbitor, dictatul prin ucaze și mizeria aduse la rang de mod de viață de cuplul satanic". Păi dacă toate astea erau necunoscute înainte, ce-a mai împins lumea în stradă? De ce-a mai scos dl Rațiu gazeta și, mai ales, de ce-a scos-o la Londra și nu la București?...

- "Întregirea" de la București, fondată de N. Lupan, arată, în numărul pe Aprilie, două fotografii ale acestuia: una cu Papa dela Roma, alta cu Teoctist din Botoșani. Una cu apărătorul dârz al Bisericii, pentru care a pătimit și închisori și care a împins din răspuțeri la prăbușirea comunismului; alta cu propteaua comunismului, osanator al cuplului analfabet, apologet al dărâmării de biserici. Ce minte machiavelică a ținut să-i pună față'n față?...

- "La Tribune de Genève" dă, la 4 Martie, amănunte asupra oribilului atentat săvârșit, "en plein Genève", asupra dlui Dumitru Mazilu, care tocmai depusese la Națiunile Unite raportul asupra atrocităților minerești din țară. După așa ispravă, se explică acum siguranța de sine cu care oamenii lui Iliescu-Roman s'au prezentat a doua zi ca să ceară clauza națiunii favorizate...

- Scrie Traian Popescu, admirator jurat al geniului dlui Sima, că acesta, om "precaut", - temându-se, când cu rebeliunea, de ordinul lui Antonescu de a se trage "în oricine ar sta în calea ambițiilor lui", a intrat în clandestinitate, schimbându-și zilnic domiciliul". Cu clandestinitatea, nu-i nicio noutate, o practică oridecâte ori pune pe alții să facă vreo ispravă; dar dacă practica salutară metodă, să zicem, și cu prof. Vasile Cristescu, acesta n'ar mai fi fost ucis. Supraviețuirea acestuia, însă, ar fi complicat enorm aspirațiile d-lui Sima...

- Încasând gologanii premiului Nobel pentru pace, Gorbaciov s'a pus imediat pe alte treburi pacifice, cu ucideri de oameni în Lituania, Armenia, Letonia și pe unde a mai apucat. Văduva lui Zaharov a scris imediat la Oslo, cerând să se retragă premiul gorbaciovului: "Nu vreau ca numele lui să stea alături de al soțului meu!". Dar i s'a răspuns că nu se mai poate. Atunci arhiepiscopul de Oslo a rugat pe credincioșii săi să colecteze o sumă egală cu cea șterpelită de sângerosul pacifist, ca să fie predată adevăratului luptător pentru pacea unui popor întreg: președintele Landsberger al Lituaniei. Mai sunt deci oameni sănătoși pe lume! O nedreptate se face de altfel și pacifistului nostru de pe Dâmbovița, autor moral al tuturor uciderilor de după fuga lui Ceaușescu: ce așteaptă cei de la Nobel ca să-l premieze și pe el?...

- Citim în "Țara" de la Chișinău, 15 Dec. 1990, o scrisoare a patriarhului Teoctist către arhiepiscopul Vladimir, plină de un arzător patriotism fundat pe o deplină cunoaștere a istoriei plaiurilor basarabene. Ce păcat că profundele cunoștințe de istorie pe care le-a avut în timpul vieții sale, i-au lipsit total în vremea predestinată, pe al cărui nume, din cauza aceastea, a prăpădit vagoane de tămăie. Se vede că de istoria Românilor a aflat abia când cu revolta, și de-atunci s'a pus s'o studieze cu temei...

Cu oamenii i-a mers mai lesne lui Teoctist, dacă după cunoscutele nerușinări, mărturisite chiar de el într'un moment de panică, a mai putut continua să facă pe patriarhul; ceva mai greu o să-i meargă cu Atotputernicul, către care acum "înalță rugăciuni" pentru izbânda patrioților basarabeni contra satrapilor de la Kremlin: căci El posedă un întreg depozit de alte rugăciuni, de la același patriarh, pentru izbânda satrapului de la București...

- Afirmă dl N. Lupan, în "Basarabia și Bucovina", că "nu există o limbă moldovenească, după cum nu există una oltenească sau ardelenească. Există niște dialecte, limba națională fiind una singură: limba română!". Dar -zicem noi, de acord cu specialiștii-, dialectele, dacă sunt, ele s'au căutat numai la unii români de peste Dunăre; încolo, de la Nistru până la Tisa, limba-i atât de unitară încât a uitat pe toți cercetătorii streini, așa că nu poate fi în niciun caz vorba de dialecte, ci de "parfumul" local al limbii, parfum pe care-l are orice limbă.-

- "Țara are nevoie de o însănătoșire morală -afirmă dna Cornea, în "Puncte cardinale". Primenirea morală a societății presupune o intensă muncă de convingere, al cărei succes nu poate fi asigurat decât de exemplul personal... În primul rând, eu trebuie să trăiesc valorile pe care le propovăduiesc și apoi să-i conving pe ceilalți... Nu prin vorbe, ci prin comportament". Or fi înțelegând, măcar acum, cei din secta simistă, în ce fundătură s'au băgat?... Ce vor răspunde când, propovăduind în țară niște principii excelente, se vor trezi întrebați: În numele cui vorbiți? Cine vă este șeful, modelul pe care-l oferiți?...

- S'a spus, într'o emisiune la "Europa liberă", că Mircea Streinul, legionar, -dac'a putut avea sub Antonescu nu știu ce funcție, e c'a renunțat la idealurile sale. Dar asta nu-i posibil! Idealurile legionare, izvorâte dintr'o fierbinte dragoste de neam, de țară, de evanghelie, sunt dreptatea, cinstea, corectitudinea, dragostea muncii (cu cap), altruismul, vitejia, simțul datoriei, al onoarei, respectul altora, spiritul de toleranță, buna înțelegere, buna cuviință, etc. Să fi renunțat Mircea Streinul la "obligația" de a mai fi cinstit, drept, cumsecade? Să fi renunțat el la acest splendid buchet, care face ca omul să fie OM? Chiar dacă rebeliunea, prin obiectiv și excese, l-a dezamăgit...

- Citim, într'o publicație simistă, că Antonescu a fost "total indiferent... la oribilele persecuții împotriva legionarilor, asasinați cu sutele și asvârliti la intrările satelor și orașelor, din demența regală". Păi dacă lui Sima, care făcea pe legionarul, nu-i păsa de aceste asasinat, ba chiar le înlesnea, - de ce-ar fi trebuit să-i pese generalului?...

Tot acolo mai citim că, invitat cu Antonescu la Hitler "pentru discuții militare", Sima, "pretextând că chestiunile militare nu erau de resortul lui, a comunicat... că nu era necesar să se deplaseze, nefiind competent în materie". O fi adăogat, în sprijin, și ordinul de lăsare la vatră, cu gradul de căprar (de cancelarie)? Se înțelege de ce-a avut nevoie de pretexte, când ne gândim că refuzul a avut loc cu numai o săptămână înainte de rebeliune; altfel, de vreme ce adera-se la Axă, cum ar fi fost să se acorde cu Hitler? prin... telepatie, cumva? Căci nu-i vorba aici de "specialitățile" lui Sima; dac'ar fi fost așa, Hitler n'ar fi avut niciun prilej să-l întâlnească, dat fiind că, pe-atunci, nu i se cunoștea niciuna, în afară de aceea a unui ieftin terorism, o necesitate dureroasă dar fără ajutorul căreia n'ar fi ajuns în vecii vecilor șef de mișcare moralistă, ci în cel mai optimist dintre cazuri, pe la vreo pretură mărginașă. Abia după vreo șapte ani, la Paris, și-a vădit și-o altă specialitate, dar care l-a svârilit rușinos de unde-l cocoșase prima: aceea de a fi primit ca om în casa fratelui și

de-a ieși de-acolo mânjit cu altă "etichetă", incompatibilă cu rolul afișat... Textul nu explică de ce, "refuzând" pe Hitler, Sima n'a mai putut merge nici la Hess, care "îl invitase"; dar se vede că, din pretextul invocat, acesta și-a însușit părerea lui Hitler, că omul e "confuz și necopt", și nu l-a mai interesat. - Gazeta "Azi" din 8 Noembrie vorbește de "sfinții împărați Mihail și Gavril". N'ar putea spune când și unde au "împărățit" acești... arhangheli? - În mesajul transmis la Soultzmatt, fostul rege a jurat să fie "demn de atâtea sacrificii și dureri". Dacă jura înainte de 23 August, era mai bine...

NU'S VINOVAȚ FAȚĂ DE ȚARA MEA (prin Dr. Dorin Palade)

La ceasul când cobor în fiare
Să-mi ispășesc osânda cea mai grea,
Cu fruntea'n slavă strig din închisoare,
Nu's vinovaț față de țara mea.

Nu's vinovaț că i-am iubit lumina
Curată cum în suflet mi-a pătruns,
Din via dată'n pâng sau din grădina
În care-atâtia șerpi i s'au ascuns.

Nu's vinovaț că mai păstrez acasă
Pe-un raft întâiu-abecedar,
Nici că mă'nchin când mă așez la masă
Cuvincios ca preotu'n altar.

Nu's vinovaț că-mi place să se prindă
Rotundă ca o țară hora'n prag,
Nici c'am poftit colindătorii'n tindă
Cum din bunic în tată ne-a fost drag.

Nu's vinovaț că toamnele ni's pline
Cu tot belșugul dela vin la grâu,

Nici c'am poftit la praznic pe oricine
Când m'am simțit cu cheile la brâu.

Dac'am strigat că haitele ne fură
Adâncul, codrii, cerul stea cu stea
Și sfânta noastră pâine de la gură,
Nu's vinovaț față de țara mea.

Nu's vinovaț c'am îndârjit șacalii
Și c'am strigat cu sufletul durut,
Că nu dau un Ceahlău pe toți Uralii
Și că urăsc hotarul de la Prut.

Acest pământ, cum spune și'n izvoade,
L-a scris pe harta lumii Dumnezeu
Și câți prin veacuri au venit să-l prade
Îl simt și-acum pe piept cât e de greu.

De-aceea, când cobor legat în fiare,
Impovărat sub vina cea mai grea,
Cu fruntea'n slavă chiui către soare,
Nu's vinovaț față de țara mea.

&& Dl Gheorghe Mazilu a tipărit o a doua ediție a cărții ce a făcut atâta vâlvă, "În ghiarele securității", de distribuit în țară. La vechiul text, care demască drăceasca țesătură a comportării comuniste, aici adaogă la urmă, pe 12 pagini, o lungă "Odă munților Făgărași", a poetului Ion Udriște Olt, ucis la Aiud, odă păstrată în memorie de dl Mazilu și publicată abia acum. Cei ce n'au apucat să citească această groaznică mărturie a barbariei comuniste, sau vor să ajute la răspândirea ei în țară, o pot avea, cu numai 20 de mărci, de la autor: Ing. Gh. Mazilu - 46 Chaussée de Liaudoz - 1009 Pully - Elveția.-

&& Asoc. "Basarabia și Bucovina" a comemorat la 28 Noembrie, în sala Teatrului Național din Iași, cu 15 oaspeți dela Chișinău, împlinirea a 72 de ani dela unirea Bucovinei. Bogatul program a cuprins și un servici divin, printre slujitori fiind și "trimisul special al mitropolitului Daniel al Moldovei și Sucevei". Și ce-ar fi fost dacă, la o comemorare așa de importantă, venea chiar personal?..

&& În Basarabia, la Slobozia Mare, a avut loc, la 15 Ianuarie, solemnitatea desvelirii bustului lui Eminescu, sfințit de un sobor de preoți în frunte cu mitropolitul Transilvaniei și în prezența multor Români din România, Ucraina și Iugoslavia. Printre vorbitori, președintele Republicii basarabene, Mircea Snegur. Luceafărul românismului a fost a doua zi omagiat la Casa Scriitorilor dela Chișinău.-

&& Dl Ing. Mircea Ionescu ne trimite un lung articol de proslăvire a meritelor lui Ion Pantazi, bazată pe fapte. Un articol primisem și dela dl C. Macri, cu elogi la aceeași adresă. Noi însă, cu toată simpatia pentru dl Pantazi, nu le-am publicat. Panegiricele în viață, nu le-am apreciat niciodată. Parc'ar trage a rău... Și-apoi, nu vrem să contribuim cu nimic la.. cultul personalității, care, în chiar zilele noastre, s'a dovedit așa de păgubos!.. Se mai miră Mircea Ionescu, într'o altă misivă, de ce, dacă țara s'a liberat cu-adevărat, agenții în sutană nu se întorc la bază. Ce-i mai ține pe-aici? Și în ce scop?... De asta ne mirăm și noi! Dar un răspuns competent numai șeful lor ar putea să dea: "patriarhul" Teoctist...

&& Din inițiativa d-lui dr. Șerban Milcoveanu s'a reînființat anul trecut, la București, Asoc. fruntașilor mișcării studentești de la 1922, cuprinzând acum și membri ai partidelor politice de dinainte de 1948, anul când s'a desființat autonomia universitară. Asociația fusese înființată în 1935, din inițiativa unor veterani ai mișcării studentești, ca dr. Simionescu, dr. Dănulescu, prof. Napoleon Crețu, av. Moța, Radu Budișteanu, etc. Va avea secții și'n străinătate.-

&& Suntem informați că avocatul Horia Cosmovici, după ieșirea dela închisoare, a trecut la uniți s'a făcut preot greco-catolic în București.-

&& Pelerinajul viitor la Soultzmatt va avea loc Sâmbătă 6 Iunie 1992.-

CALENDAR NAȚIONAL

20 Mai 1990: Se constituie, la Chișinău, Frontul organizațiilor românești, având ca revendicări: suprimarea nomenclaturii, introducerea românei ca limbă de stat, oprirea deportării Românilor și imigrării străinilor, anularea pactului Ribbentrop-Molotov, serviciul militar al tinerilor basarabeni numai în granițele Basarabiei, conducere românească la Biserică, libertate de opinie, fixarea zilei de 2 Iulie, data morții lui Ștefan cel Mare, ca zi națională, etc. - La o săptămână, Românii din nordul Bucovinei constituie și ei, la Cernăuți, Soc. Moldo-Română. -

1 Dec. 1990: Se inaugurează, la Chișinău, statuia Lupoaiței, cu Romulus și Remus. -
14 Dec. 1990: Ia ființă la București, dintr-o urgentă necesitate, Alianța civică, înmănunchind tot ce are mai bun conștiința românească. -

1 Ian. 1951: Iese la Roma Vatra, "foaie de opinie și informație".

2 Ian. 1601: Ajuns la Viena, Mihai Viteazul e găzduit la "Cerbul de Aur".

9 Ian. 1951: Se stinge, la Jilava, Anton Golopenția.

9 Ian. 1966: Moare la Paris, în pibegie, diplomatul N. Dianu, luptător în ambele războaie mondiale. Întemeiasă "Pro Basarabia-Bucovina".

11 Ian. 1931: Ion Mihalache, ministru de Interne, dizolvă Garda de Fier.

11 Ian. 1990: Se reconstituie, la București, mutată dela Bruxelles, Asoc. "Pro Basarabia și Bucovina", în cap cu N. Lupan. Treaba n'a prea plăcut lui Silviu Brucan, "basarabean" și el, cam de prin părțile Iordanului...

12 Ian. 1866: Moare, la Cernăuți, Aron Pumnul, dascăl și gazdă lui Eminescu.

13 Ian. 86 a.C.: Moare, la 70 de ani, Caius Marius, strateg și om politic.

15 Ian. 1951: Col. Marinescu șu maior Retezică, uciși de comuniști lângă Pitești.

16 Ian. 1966: Moare în pibegie, la Madrid, prof. Ion Protopopescu.

14 Ian. 1301: Cu moartea lui Andrei III, se stinge dinastia arpadiană a Ungariei.

14 Ian. 1896: Se naște, la Vădeni (Gorj), Ecaterina Toderoiu.

14 Ian. 1991: Se stinge la București, la 85 de ani, prof. Ernest Bernea.

17 Ian. 1591: Petru Schiopul al Moldovei se căsătorește cu Irina Botezata.

17 Ian. 1836: Moare, la 51 ani, Anastasia, mama lui Șaguna. Îngropată la Pesta.

18 Ian. 1911: Se naște la Bitolia poetul Nicu Caranica.

19 Ian. 1631: Moare la mănăstirea Dragomirna mitropolitul Anastasie Crimca.

21 Ian. 1871: Se naște, la Cernăuți, prof. Constantin Isopescu-Grecul.

21-23 Ian. 1941, rebeliunea: Ca în toate "loviturile" precedente, Sima stă pitit, așteptând rezultatul sacrificiilor altora, dar n'a avut noroc... Ratând definitiv o carieră clădită pe sute de morminte, aventurierul o șterge spre Apus, în căutarea unui alt soi de consolări...

21 Ian. 1966: Moare scriitorul, muscelean, Mihail Lungeanu.

23 Ian. 1821: Proclamația lui Tudor de la Padeș: "Veniți dar, fraților, cu toții, ca să pierdem cu răul pe cei răi". Tudor avea gospodăria la Cerneți.

25 Ian. 1891: Se naște, la Cotiugenii Mari/Soroca, Grigore Cazacliu.

28 Ian. 1931: Moare, la Paris, gen. Berthelot, șeful misiunii franceze în România.

28 Ian. 1971: Se constituie Vicariatul Român Ortodox, la Vârșeț.

5 Febr. 1601: Baba Novac, vestitul general al lui Mihai Viteazul, e jupuit și ars de viu de unguri, la Cluj, iar cadavrul său tras în țeapă.

5 Febr. 1906: La Cozana, în Macedonia, antartii greci ard cărțile românești.

6 Febr. 1891: Se naște scriitorul Adrian Maniu.

6 Febr. 1941: 300 de Români din Boian, Mahala, Buda, Costrița și alte sate din Bucovina de nord, cedată rușilor de Carol II, sunt secerați de mitralierele rușesti pe malul Prutului, în dreptul comunei Lunca (Dorohoi), pe când încercau să treacă înnot în România. Au scăpat numai trei. În vara 1942 au fost desgropați, identificați și reînhumati în satele lor.

7 Febr. 1931: Moare la Lugoj compozitorul Ion Vidu, născut la Mănerău/Arad.

8 Febr. 1431: Vlad Dracul e primit în Ordinul Dragonului, la Nürnberg.

10 Febr. 1931: S'a stins, la Fiume, dr. Iosif Belulovici, Român din Istria.

11 Febr. 1681: Gheorghe Duca al Moldovei e numit și hatman al Ucrainei.

13 Febr. 1241: Nepoții lui Gingis-Han, Budjek și Calcan, trec Nistrul în Moldova.

14 Febr. 1821: Moare la Buda, la 60 de ani, Petru Maior.

15 Febr. 1851: Se naște București, fiu de negustori, pictorul Ion Andreescu.

17 Febr. 1411: Musa, fiu al lui Baiazid, ajutat de Mircea ajunge sultan.

18 Febr. 1906: Antartii greci ucid la Turia pe românul Costa Bargiuma.

18 Febr. 1916, Joi: Moare Regina Elisabeta, "mama răniților".

25 Febr./10 Martie 1886: Se naște la Chișinău istoricul Alexandru Boldur.

26 Febr. 1511: Moare Maria Voichița, fiica lui Radu cel Frumos, nepoată lui Vlad Țepeș, a treia soție a lui Ștefan cel Mare. E îngropată la mănăstirea Putna.

26 Febr. 1871: Se naște, la Rucăr/Muscel, istoricul Dumitru I. Băjan (Tache). -

- 1 Martie 1988: "Pentru ca viața la Brașov să nu mai semene cu cea de la Auschwitz", Liviu Cornel Babeș își dă foc la Poiana Brașov.
- 2 Martie 976: Prima mențiune cunoscută despre Vlahii din Peninsula Balcanică.
- 4 Martie 1906: Bande grecești ucid pe învățătorul român D.Șumba la Băiasa.
- 5 Martie 1431: Ioan de Ryza, episcopul catolic de Baia, scrie episcopului de Cracovia despre un grup husit la Bacău, refugiat din Polonia și Ungaria.
- 6 Martie 1866: Se naște compozitorul Dimitrie G.Chiriac.
- 7 Martie 1441: Iancu de Hunedoara, voevod al Transilvaniei.
- 8 Martie 1896: Se naște la Pitești un lăutar vestit: Marin Teodorescu-Zavai doc.
- 8 Martie 1961: Moare, la București, Gala Galaction.
- 9 Martie 1371: Papa Urban V înființează la Siret, capitala Moldovei, sub Lațcu Vodă, o episcopie. Titular: Andrei Wasilo de Cracovia, franciscan.
- 9 Martie 1961: Moare scriitorul Cezar Petrescu, "admirator" al ocupantului...
- 10 Martie 1936: În premieră, la Opera din Paris, Oedip de George Enescu.
- 11 Martie 1291: Românii ardeleni menționați pentru prima oară ca participanți la Dieta convocată de Andrei III.
- 12 Martie 1906: Bande grecești incendiază morile Românilor din Cerna Rea/Mac.
- 14 Martie 1881: Parlamentul din București proclamă Regatul României.
- 15 Martie 1811: Încep cursurile Seminarului Teologic din Sibiu.
- 15 Martie 1821: Pandurii lui Tudor poposesc la mănăstirea Ciorogârla.
- 16 Martie 1921: Se naște la Cepeleuți, în ținutul Hotinului, dintr-o familie de țărani mijlocii, Nicolae Lupan, sufletul acțiunii pentru Basarabia și Bucovina.
- 17 Martie 1941: Moare la Cannes, la 59 ani, Nicolae Titulescu.
- 18 Martie 1906: Păstorii români Duma și Toncea din Lumnița asasinați de greci.
- 19 Martie 1891: Moare, la 60 de ani, pictorul Theodor Aman, născut la Câmpulung.
- 25 Martie 101: Traian pleacă dela Roma spre Moesia, unde se afla concentrată armata în vederea războiului cu Decebal.
- 25 Martie 1821: Ipsilante intră cu zavergiile în București. Încep îndată jafurile.
- 27 Martie 1946: Congresul Național Bisericesc al Românilor din Crișana înstărită decide înființarea Vicariatului Ortodox Român din Ungaria, cu reședința la Gyula. Primul vicar: preotul protopop Petru Mândruțau.
- 28 Martie 1661: Moare Vasile Lupu, fostul Domn al Moldovei.
- 29 Martie 1906: Românii Petru Zdrula, Manole Leon, Dem. Apostoliu, uciși de greci.
- 31 Martie 1241: Tătarii, sub Cadan și Buri, trec Carpații pe la Vatra Dornei.
- 1 Apr. 1881: Se naște la Rășinari, fiu de popă și de învățătoare, Octavian Goga.
- 1 Apr. 1876: Se naște, la Rezeni/Lăpușna, Ion Pelivan.
- 4 Apr. 186: Se naște la Lyon, fiu al lui Septimiu Sever, împăratul Caracalla. El a extins cetățenia romană în tot imperiul (212), deci și în Dacia.
- 5 Apr. 1851: Moare în exil, la Constantinopol, pictorul Ion D. Negulici, n. la C-lung.
- 8 Apr. 1871: Se înființează, la Viena, România Jună, cu Slavici și Eminescu.
- 8 Apr. 1911: Se naște Emil Cioran.
- 11 Apr. 146: Se naște, în Africa, împăratul Septimiu Sever (193-211).
- 11 Apr. 1241: Tătarii, sub Bochetor, intră în Sibiu; alții, conduși de Batu-Han, înving la Mohi, pe râul Sajo, oastea ungaro-română a lui Bela IV.
- 12 Apr. 1981: E înmormântat, la Napoli, profesorul Teodor Onciulescu, bucovinean.
- 13 Apr. 1926: Moare, la București, Vasile Stroescu, basarabean de frunte.
- 15 Apr. 1906: Bande grecești ucid niște Români la Turia și Lescovăț, în Macedonia.
- 20 Apr. 1906: Bande grecești ucid pe Enache Apostol și Jani Milo la Vreiot/Mac.
- 22 Apr. 1986: Moare, la Chicago, prof. Mircea Eliade.
- 23 Apr. 1531: Macarie, cronicarul vremilor lui Rareș, ajunge episcop la Roman.
- 13/24 Apr. 1711: Tratatul dela Iaroslavl, unde țarul garanta frontiera pe Nistru.
- 26 Apr. 121: Se naște, la Roma, împăratul filosof Marcu Aureliu (161-180).
- 29 Apr. 1091: Ajutat de cumani, Alexios I Comnen învinge pe pecenegi la Lebunion, restabilind dominația bizantină la Dunărea de jos.
- 29 Apr. 1601: Mihai Viteazul pleacă dela Viena spre Transilvania.
- 29 Apr. 1951: Părintele Gh. Șerban e împușcat, în zi de Paști, la Minele Baia Sprie, din
- 30 Apr. 311: Câteva zile înainte de moarte, împăratul Galeriu, originar din Dacia, dă un edict de toleranță în favoarea creștinilor.
- 30 Apr. 1881: Români din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, întruniți la Sibiu, hotărăsc înființarea Partidului Național Român.

&& La Skopie s'a înființat, la 9 Decembrie, Liga Aromânilor din Macedonia. Acești frați ai noștri dispuneau deja de o publicație, "Fenix", redactată de dl Dina Cuvata; acum dispun și de o emisiune săptămânală la televiziunea din Skopie. O fi început desghețul? Să fie ntr'un ceas bun!

&& Pelerinajul la cimitirul dela Soultzmatt va fi Sâmbătă 18 Mai.-

PECENEGII ȘI CUMANII ÎN ȚARA LOVIȘTEI

Timp de peste un mileniu, cu începere din secolul III, vastul spațiu continental euroasiatic a fost străbătut, călare, de războinicii numeroaselor populații în migrare. Luându-și drept călăuză crugul soarelui, cu întreruperi zilnice, înspre Apusul jinduit, mulți dintre năvălitorii Răsăritului, aflați în neîntreruptă rătăcire, depășeau hotarul nesfârșirii stepelor. Ajunși în preajma Câmpiei Siretului, întinsă între Focșani și Galații de azi, ei puhoiau "Poarta invaziilor" și se răspândeau în toată aria carpato-danubiană. Primul șoc, aducător de urgie și moarte la intrarea lor în Europa, era îndurat de populațiile sedentare ale daco-romanilor, străromânilor și românilor, trei nume diverse, pentru o aceeași entitate etnică în dimensiunea ei istorică.

Între goții anului 274, cari au deschis calea invaziilor, și turcii -seld-jucizi în 1262, osmanlăi în 1369-, dar fără a uita nici de ultima incursiune tătarască din 1758, "mileniul năvălitorilor noștri" a ținut 1484 ani. Dar groaza sădită de ei a supraviețuit în memoria colectivă, odată cu urmele lor, în antroponomie și toponomie, în unele obiceiuri și comportamente, fără a-i ocoli nici pe locuitorii cotloanelor celor mai ferite, precum cei din Țara Loviștei.

Etniile curgătoare, -din acel ineputizabil continuum uman asiatic, de populații antropologic metisate, xanto-leucoderme, din familia uralo-altaică, totodată pool genetic și inimă uriașă-, își pulsau ritmic descendenții spre alte zări, bănuite ca mai bogate în ploi și pășuni, atât de trebuincioase turmelor, cirezilor și hergheliilor, dar și către faima civilizației, cu belșug, splendori și comori tănuite în cetăți vestite, printre care Bizanțul și Roma, faruri orbitoare în beznă.

Așa numiții "năvălitori barbari", de fapt "grupuri de limbă maternă" (GLM), nu erau întotdeauna nici omogeni și nici înrudiți genetic: unii, precum germanicii goți (274-375) și gepizi (454-566), ca și slavii (sec. VI-XIII), erau indo-europeni; pe când ceilalți, turanici și altaici, vorbeau "limbi care nu erau nici europene nici semite", dar care, de multe ori, erau "mutual inteligibile". În aceste circumstanțe se aflau: hunii (375-454), avarii (566-796), bulgarii (sec. IX-XI), ungurii (896), pecenegii (890-950-1122, cu ultimă atestare în 1260), cumanii (1067-1385), tătarii... 1758), turcii (1262-1369).

O prezență pecenegă masivă în Loviștea e greu de demonstrat. În afara unor rapide incursiuni de jaf, a fost posibilă și imigrarea unor grupuri pecenege mici, după anul 1020, când ei se sedentarizează în Transilvania. În schimb, este probabil ca marea majoritate a vestigiilor loviștene prototurcice să fie cumane, implantate după 1187, anul sedentarizării lor. Îi aflăm astfel, încă neasimilați, și în Noembrie 1330, ca oșteni în lupta de la Posada (din Loviștea).

Dintre migratori, mulți și-au pierdut calitatea de GLM; altfel spus, odată cu numele și limba, unora le-a dispărut și ființa, fiind exterminați de molime, războaie și genocid ("au pierit ca avarii", spune un proverb rusesc; pe când, la 1122, Ioan II Comnen e autorul "sfârșitului pecenegilor", masacrându-i în luptă). Alții, în cazul fericit, au fost preschimbați prin aculturare (asimilare). Printre cei dispăruți se află goții (ostrogoți și vizigoți sau greuthungi și thervingi), hunii, gepizii, avarii, bulgarii (cari și-au dat numele unei seminții slave, precum francii unei entități galo-romane), pecenegii, uzii, berindeii, cumanii. S'au stabilit în Europa, prin sedentarizare, supraviețuind și propășind în cadrul statului, slavii, ungurii și turcii.

Unele populații contemporane sunt înrudite cu pecenegii și cumanii: altaiicii, turcii, kipceacii, karaceaii și găgăuzii. Ultimii trăiesc în Ucraina, Kazahstan, Basarabia, Dobrogea și Bulgaria de est. Toți creștini ortodocși, ei au fost estimați în 1984 la 115.000-160.000 locuitori. Găgăuza, o limbă din familia altaică, ramura turcă de SV, grupul oguz, este mai pură decât limba turcă, nefiind contaminată de influențele persană și arabă. În Basarabia se folosește dialectul central dela Comrat și Ceadărlunga, și cel meridional din Vulcănești (cf. Marius Sala, Ioana Vintilă-Rădulescu: "Les langues du monde" - "petite encyclopédie", Ed. Științifică și Enciclopedică București - Les Belles Lettres - Paris, 1984, p. 131). Ca și mai numeroșii tătari, nici găgăuții (pronunția românească obișnuită) n'au reușit să-și creeze o unitate statală și independentă.

După izvoare, numele revendicat de acești turci vechi este pentru pecenegi: bas, bes sau vas; pentru cumani: hun, kun sau kum, iar pentru uzi: uz. Limbile popoarelor europene le atribuiam pecenegilor nume precum: Patzinakitai, Pacinati, Pazinavolu, Pescenaere, Pichenati, Pichenaci, Bisseni, Bessenyö, Kaggari, Pétchenègues, Pecenegi, Picinegi... Cumanilor li se spunea: Kipciak, Polovți, Falones, Fallen, Falli, Valvi, Walwen, Iassi, Commani, Commains, Coumins, Kománói, Skitai, Kardech, Comani,

Cumani... Fiica împăratului bizantin Alexios I Comnen(1081-1118), scriitoarea Ana Comnena(n.1082- m.1148), afirmă în "Alexiada": "Tatos era șef al pecenegilor când știm că pecenegii vorbeau aceeași limbă cu cumanii".

Monumentul limbii pecenego-cumane, al cărui manuscris din 1301 s'a aflat în posesia lui Petrarca, este "Codex Cumanicus". Publicat în 1880, la Budapesta, de Géza Kuun, "codexul" e o culegere de texte religioase -un fragment de Evanghelie, Cele zece porunci, Crezul, rugăciuni, predici, un dicționar cumano-german și un glosar cumano-latino-persan, conținând aproape 3000 de cuvinte, dintre care, unele, s'au păstrat și în limba, toponimia și antroponimia românilor, inclusiv în Țara Loviștei.

Diverși contemporani(greco-bizantini, perși, germani, francezi, islandezi, etc) au notat informații privindu-i pe pecenegi și cumani. Printre ei: Katakalon Kekavménos(c.1040), Const.Porphirogenetos(948-951) în "De administrando imperii", Annă Comnena, G.Kedrenos și Ioan Skylitzes(sec.X), Gardizi, Hartwig(în "Viața Sfântului Ștefan"), Otto von Freising(sec.XII) în "Gesta Friderici Imperatoris", dar și în Analele din Pölde și în "Niebelungen Not", Snuuri Sturleson, rabinul Petahia din Regensburg, Joinville, Ansbertus, Robert de Clari(1185), Philippe Mouskes(sec.XIII), Géoffroi de Villehardouin, Henri de Valenciennes, Fazel Ullah Rasid ed Din, etc. Pecenegii, uzii, berindeii și cumanii stăpâneau turme, herghelii și cirezi cu șeptel numeros. Păstoritul lor pendular și pășunatul itinerant au determinat un nomadism ecvestru. Deplasările erau fie locale și scurte, fie transhumante; se mutau cu turmele din loc în loc și ocupau suprafețe limitate -timp de zile și săptămâni- până ce se termina iarba. Iarna se apropiau de mare și vara cutreerău stepa. Nu practicau agricultura, nici pescuitul. Locuiau în corturi și în colibe de păsă -iurte(p.c.orda, ūrgă, yurdu-, fixe, sau transportabile cu atelaje de boi, și în care și căruțe(cu 2 sau 4 roți, pline sau cu spițe). Carele și căruțele se strâneau în cerc și se legau între ele, alcătuind ocoale în care pășteau vitele. Mai-marele căruței -p.c.araba- aflate în fruntea convoiului în deplasare era investit cu o funcție-demnitate concomitent civilă și militară, -numită Baş-araba, care a intrat în sistemul antroponomastic pecenego-cuman în calitate de poreclă(supranume): Başaraba. Astfel enunțul p.c. "Talaba(Toqsapa etc) baş araba", s'ar traduce: "Teleabă(Tocșabă etc) din capul căruței". Numele a fost adoptat și în română, în calitate de pronume, nume de familie, toponim antroponim, etc.: Basarabă, Basarab.

Revendicându-se ca urmași ai unui strămoș ipotetic, comun tuturor -p.c.abügä- mai multe neamuri înrudite(familii inițial poligame și musulmane, ulterior monogame și creștine) alcătuiau un patriclan exogam(corespunzător ginții) -în p.c. obog sau oboh-, care privilegia recăsătoria văduvei cu fratele soțului defunct (leviratul), frăția de sânge și vendeta. Uniunea acestora, - sub autoritatea hanului, șef ereditar având o funcție militară și socială, - era tribul -p.c.jazy- cu o subunitate(?) numită boi. (Giazy, jazy -înseamnă și- "câmpie, stepă").

Printre numele de triburi cu ecou remanent în Loviștea, cităm câteva, enumerate fără a respecta ordinea cronologică sau etnică, dar subliniate: Cazan, Gyla, Toksapa, Jazy K'apan, Oguz, Peceneg, Berindei, Cuman, Quara Baj, Boro-Talmač, Bula-Čaban. K'abuksin Julia, de exemplu, se traduce: "tribul lui Julia cu cai de culoarea scoarței de copac"...

Mari amatori de lapte și fiertură de mei -"käläšim": românește coleașă(fr. "gruau de millet")- turanicii sacrificau des cai("care nici nu se vând, nici nu se cumpără între pecenegi") și beau kîmîs = kumîs, lapte fermentat de iapă; pentru iarnă uscau carne de oaie, cal și vacă. Teritoriul românesc s'a aflat sub dominația politico-economică pecenegă(sec.XI) și cumână(sec.XI-XIII). Migratorii turanici, păstori organizați militar, s'au aflat în contact nemijlocit cu populația sedentară și predominantă, de agricultori și păstori români, cu aceea a unor grupuri de slavi neaculturați încă, dar și cu populațiile în curs de sedentarizare ale ungarilor, secuilor și sașilor. Scenariul turcic era imuabil. În condiții de surpriză, cei atacați erau trecuți prin foc și sabie și apoi jefuiți. Prada consta în bunuri și oameni. Se instalau de îndată tabere militare(p.c.olak, tabără), se alcătuia ringul din căruțe și corturi și se aducea turma. Locurile alese aveau valoare strategică. Relațiile se stabileau la nivel de grup social: pe de o parte se afla tribul sau fracțiunea de trib(p.c. jazy și boi), pe de alta comunitatea de obște a satului, confederația de sate, cnezatul sau voievodatul băștinașilor. Responsabilitatea supușilor era colectivă: cislă. Jaful se preschimba cu timpul în tribut și vamă. "Tributul este perceput periodic, în cote-părți stabilite și consta în bunuri necesare vieții, în obligația muncii silite (corvoadă) și a participării bărbaților la oaste și a femeilor ca roabe. Vama,

permanentă, se stabilea în locuri fixe. În Loviștea presupunem că s'au stabilit olace la Căineni (într-o zonă cu toponimie p.c.densă), la Găujani, unde am descoperit numele cuman al apelativului "cătun" în catalic-ul ~~saxxaxixumx~~ sau cătunul Simii Dunii Oniții, la Cucoiu (p.c.kukelui, "apa spinului"), sat vecin cu Spinu, și la Surduiu (metateza numelui Su yurdu = "patria (iurta) apei": locul fiind mlăștinos și plin de izvoare). În schimb, ocupantul își asuma datoria apărării teritoriului și a locuitorilor, împotriva altor dușmani (cuvântul dușman e pecenegocuman) migratori. Se prelua, deci, nu proprietatea pământului ci suzeranitatea teritoriului, iar renta se confundă cu impozitul, devenit rentă funciară. Constatăm un parazitism economic, exercitat în condițiile politice ale unui stat de pradă fiscală, caracteristic orânduirii sociale tributare și despotismului oriental - stat de tribut și de vamă.

Aparatul de încasare a tributului (haraci cu scutirea - tarcan), sistemul militar al raziilor de pedepsire a celor nesupuși și controlul căilor de comunicație - reprezentau mijloace eficiente de exercitare a puterii năvălitorilor. Dar după conviețuirea câtorva generații, cuceritorii devin sedentari, se transformă în proprietari ai pământului și în semi-proprietari ai forței de muncă aservite. Se instaurează un modus vivendi, în care inferioritatea politică și economică față de turanieni persistă, dar se atenuează, până la asimilarea lor. Se constată și un paradox, concretizat într-un model original de etologie politică: pe de o parte, turanicii exercită teroarea militară și fiscală, și pe de alta, un dezinteres și o toleranță față de structurile sociale, moravurile și obiceiurile religioase ale supușilor.

x x x

Cercetarea, ale cărei concluzii parțiale le expunem acum și aici, a fost declanșată de constatarea existenței, în Țara Loviștei, a unor nume de oameni (antroponime) și de locuri (toponime) cu originea etimologică pecenegocumană. Ea datează din anii 1961, 1962 și 1963. Întrebările s'au formulat singure: Au existat pecenegi și cumani în Loviștea? Ce teritoriu au ocupat? Ce urme au lăsat și în ce domenii? Ce rol au jucat ei în existența populației loviștene? Și altele.

Izvoarele inițiale care ne-au inspirat și pe care ne sprijinim, fac parte din evidențele primare cu caracter etno-social: numele de botez, numele de familie și poreclele, înregistrate sau întâlnite pe teren, consemnate în registrul agricol, în registrele medicale, în arhivele stării civile dela primărie și în recensământul general al populației, efectuat în Martie 1966. Toponimele (circa 17.000) au fost culese din toate satele loviștene, fiind coroborate cu planurile obștilor, ale satelor, cu hărțile de Stat Major și cu alte categorii de documente scrise și orale.

Antroponimiconul pecenegocuman loviștean. - Până în sec. XIV au existat, probabil, cinci mode antroponimice stratificate cronologic: dacă, latină, românească, slavă și pecenegocumană. În onomastica actuală (1966), din cele 711 NF (nume de familie) în uz în Țara Loviștei, numai 25 (adică 3,41%) reprezintă tradiția onom. p.c. La recensământul din 15 Martie 1966 trăiau în ȚL 3999 familii cu 14.896 locuitori (dimensiunea medie a familiei: 3,69 loc.). Din aceștia, continuau să poarte nume de origină certă turanică 70 familii (1,75%) cu 231 loc. (1,58%) și probabil turanică (etimologiile nefiind mereu clare) 56 familii (1,40%) cu 191 loc. (1,31%), reprezentând, proporțional, dimensiunea unui sat mediu loviștean, sau, aproximativ a 28-a parte a loviștenilor. Ele există în 18 din 27 sate loviștene, dar lipsesc în satele create de cumani, cu excepția Catalicului din Găujani. Iată aceste nume, cu etimologia specificată, când o cunoaștem: 1. Alăman (tc. alaman "haiduc"); 2. Badea (p.c. tăt. Batu, Batie?), cu derivatele românești Bădescu, Bădiță, Bădițescu; 3. Bărăgan (tc. buragan "câmpie joasă, loc bântuit de vânturi"); 4. Berindei (nume de trib turanic); 5. Bolovan (p.c. bolovan "lingău"), cu dim. rom. Bolovănică; 6. Boromiz; 7. Buga (tc. p.c. buga "taur"); 8. Burcan; 9. Burcea; 10. Caramliu (p.c. tc. Kara "negru"); 11. Călăpancea (p.c. tc. kelepen "lepros"); 12. Colhon (tc. pers. Kulan, chulan, chulun "urechi mari" - este colunul sau măgarul sălbatic, equus hemionus hem.); 13. Coman (p.c. etnonim - Coman, nume de trib), cu deriv. românești: Comăneasa, Comăneci, Comăneanu; 14. Guga; 15. Gutai; 16. Huluzu (tc. hurlusu "cocoș"); 17. Modruz (tc. мүдрик "deștept"); 18. Morun; 19. Ruhă; 20. Săbădașu; 21. Tantana (tc. tantana "grandoare, pompă", în Loviștea tantanău: gușat, bleg); 22. Tauzu (tc. taus "păun"); 23. Teleabă, cu dim. rom. Telebuș; 24. Torcan; 25. Ului. - Au ieșit din uz, în secolul nostru (după 1934), antroponime precum: prenumele Basarab - pretutindeni, și NF Burcea, Guga, Tantana (în Titești), Coman, Comăneci (în Bumbuești), Săbădașu (în Perișani), Morun (în Racovița), etc.

Într-un corpus de 134 documente pe care l-am realizat, privind Loviștea între 1283 și 1867, se întâlnește un număr de nume turanice atestate: Tatu (1394,

1451, 1625), Ruhat(1451), Boe(1451), Borcan(1478, 1505), Gurgă(1510), Badea(1505), Carapciu(1567), Bolovan(1634), Telebuș(1827), Teleabă(1853, 1867). În documentele medievale loviștene, aceste antroponime apar fie ca NF, fie ca prenume. Astăzi, cu excepția antroponimului-prenume Basarab, toate celelalte sunt NF. Sistemul antroponimic în vigoare la 1451, este ilustrat de un hrisov din acest an, emis de Vladislav II(1448-1456: domnia a doua): "Io Vladislav Voevod și Domn(...) întărește stăpânirea peste moșia lor de la Gurile Deșului(? nn), Săsenii(?), Boișoara, Găojanii între Boișoare, peste munții Mănăileasa(?), Stâna Mare, Zănoaga, Prislopul, între Boile (Treboilea -loc între Boia Mare și Boia Mică) și Arsurile lui Boe". Beneficiarii erau: Dragomir Ruhat, cu feciorii Ion și Vâlcu și nepoții Dragomir, Tatul cu feciorii lui, și Micul cu feciorii lui și lui Bora cu feciorii săi. După origine: 1. Bora(sl., sau rom. bără "oaie", - cf rom. "bîr", cf alb. bërr "oaie"), poate face parte din fondul autohton; 2. Ion și Micul sunt nume românești (primul din onomasticonul creștin, al doilea din poreclă); 3. Dragomir și Vâlcu(sl. "lup"), sunt slave, iar 4. Boe și Tatu sunt p.c.(Ruhat poate fi slav, p.c. sau unguresc(magh.rohad "putred"). Dacă am adăuga în document și un munte vecin 5. Titescu, originar fie din lat. Titus(unul din cele 18 prenume latinești), fie din rom. Tit, Titus, am găsi reunite laolaltă toate cele cinci straturi antroponimice.

Toponimiconul pecenego-cuman loviștean. - În Țara Loviștei, subpopulațiile sedentare sătești agro-pastorale actuale, locuind acest izolat geografic, etnic, economic și cultural, fără întrerupere, din paleolitic(există mai multe vestigii) și până azi, au moștenit și au păstrat în memoria lor colectivă un important tezaur toponimic. Nămengeberul -fie autohton, fie venetic- a dat nume reperelor spațiale -forme de relief- spre a le deosebi între ele, fixându-le în memorie și restituindu-le în vorbire. Nămengeberii turanici, sau români, folosind elemente lingvistice pecenego-cumane, au botezat în timp: 1. Hidronime: izvoare, pâraie, văi; 2. Oronime: munți(adică locuri cu pășune subalpină și alpină), piscuri, culmi, coame, coaste, surpături, prăvălituri, stânci, poiene, dealuri, gruiuri, zăpodii, pășuni, fânețe, lazuri, câmpuri, ceairuri, locuri; 3. Oiconime: stâne, cătune, sate, orașe, drumuri, tumuli. Aceste nume topice provin din apelative, din antroponime și din derivate românești.

Parte din apelative au sens în românește: catalâc, ceair, ceardac, colhon(colun), hol(?), hulă(?), ~~xihiromânești~~(ambele: rîpă, drum accidentat), odaie, tălmaci. Cele fără sens în românește vor fi traduse: alăman, balcan, băragan, bilceriu, bărzână, buceag-bucegi, cozia, cucuiu, durduc, gorgan, huluzu, olac, olanu, ruroc, surduiu, tauzu, uria. Iată toponimele turanice din spațiul loviștean și periloviștean. (Au fost traduse doar toponimele diferite de antroponimele cu echivalent, arătate mai sus și aici subliniate). Alăman, Balcan(p.c.tc. "munte împădurit, codru, pădure"), Balș, Basarab(p.c. "cel din capul căruței înaintașe". Din p.baș "cap" și p.c.araba "haraba, căruță, car"), Băragan, Berindea, Bilceriu("Bilcerii.. pe Racova", daniel din 1491), Bărzână(?), Bolovan, Borcan, Buceag-Bucegi(tc.bușak "țară fără păduri și ape", cu văi adânci printre dealuri), Burlan(?), Burlat(?), Cazan(tc.cazan "regiment"), Catalîc(p.c.katalîk "cătun" cfcatalîcul(sau cătunul) Simii Bunii Oniță, din Găujani), Ceair(tc.Çair "loc împrejmuit în sat, unde pasc caii"), Ceardac, Colhon, Comanca(sat din afara Loviștei, jud.Vâlcea, atestat doc.în 1475), Comanu(etnonim, sau antroponim?), Comăneasa, Cozia(p.c.Qoz "nuci" cf Nucet), Cucuiu(p.c.Kükelui "apa spinului"), Dăngești(p.c.danga, tăt.tânga, "fier cu care se înfierăază vitele"), Durduc(tc.id."am stat"), Ganga(?), Găvanu, Găvănoaia, Gorgan(p.c.Kurghan "movilă funerară"), Hol(?), Hulă(?), Huluzu, Ibrada, Modruz(nume de trib, etnonim; uz "liber"), Modrugaz(?), Morun, Odăișsau Hodăi, p.c.oda "colibă"), Olanu(p.c.tc.oglan "fiu"), Olănelu, Olănești, Oromești(sau Horomești -Nume (H)Oromu), Oslu(tc.uslu "cuminte, așezat, liniștit" și nume peceneg atestat), Olac(tc.ulac(tc.ulac "mesager, curier"), Rurec(tc.yurec "inimă"), Saiu(?), Sîmar(?), Suduș(?), Surduiu(p.c.su "apă", yurdu "iurtă, patrie" -sat în Loviștea și în zona Balș), Tauzu, Tălmăciu(p.c.telmač "interpret", cf tribul peceneg Boro-Talmač), Telebușani(n.f.rom.Telebuș, dim.Teleabă p.c.talaba, nume), Terciu(?), Tâncăvi(p.c.Tâncaba, nume), Tomancu(nume vechi turc). Mai adăugăm topicele: Balș(azi dispărut, dar prezent la 1722 pe harta lui Fr. Schwan), Tocsăbeni(p.c.ToKsaba, atestat la 1582), Valea Târtabelorsp.c.Tîrtaba).

Cele 55 toponime diferite, loviștene și periloviștene -ultimele prezente și ele statornic în memoria colectivă a ciobanilor localnici-, sunt atribuite de 99 ori: Cazan(munți, izvor, coastă, picior, loc) de 7 ori; Gorgan de 5 ori, numind 2 culmi(de 1150 și 1316 m) în Căinenii de Vâlcea și 3 tumuli în Călinești, Greblești și Boișoara; Olanu de 5 ori: un munte de 1944 metri și o coamă în munții Făgărași, 2 puncte în Găujani și unul în Boișoara; Olănelu de 4 ori: în Făgărași și Boișoara de câte 2 ori; Comanu: în Bratovești, Bradu și Titești de 2 ori;

Alăman de 4 ori: un pâriu și o poiană în Bumbuești, un pâriu în Surduiu și altul în Cozia; Burlan sau Burlat, de 3 ori: un loc și un laz (pământ defrișat prin foc) în Boișoara și alt laz în Titești; Odăi de 3 ori; Ceair de 3 ori; Hulă de 3 ori: piciorul Hulii, pâriul Hulii, Hula Pietroasă, respectiv în Făgărași, Găujani și Cozia; etc. Interesante sunt tautologiile. Muchia, Piscul (1871 m) și Creasta din Făgăraș sunt vecine cu piciorul, coama și muntele Olanu (~~1944~~ 1944 m - care le traduce numele în peceneg-cumană: oglan "fii") și Calea (drumul) Olacului, din Boișoara și Titești, unde românescul drum se cheamă și "olac", tot în p.c. Cozia traduce în p.c. românescul Nucet. Există dubletul toponimic p.c. Durdur-Borcan (el ar putea fi tradus și "locul unde a stat Burcan"), și tripletul toponimic al satelor Spinu-Clocotici-Cucuiu, indicând, în trei limbi diferite (românește, slavă veche și peceneg-cumană), o aceeași realitate: existența unei nișe ecologice caracterizate de prezența unei sau unor plante spinoase, ca *Staphylea pinnata*: sau *Carduus nutans*. Numele celor trei sate vecine însemnează "spin": Spinu (rom. spin), Clocotici (v.sl. klokočika) și Cucuiu (p.c. kukel "spin", în "apă"). Satul românesc este atestat și de Itinerariul de la Bruges (1380-1390): Donrecht m'et. Donrecht (sic!), (germ. Dorn "spin"), tradus și prin Villa Spinarum.

Toponimele Telebușani (cătun în Boișoara), Catalic (cătun în Găujani), satele Comenca, Cucuiu, Dăngești, Surduiu și orașele Olănești și Tâlmăciu sunt oiconime, indicând aglomerații umane care ar putea fi fondate de turanici. Prezența curgănelor în trei sate loviștene - Călinești, Greblești, Boișoara -, sub numele însuși de gorgan, reprezintă un argument de mare importanță, întrucât atestă prezența obiceiurilor funerare turanice în Loviștea. Existența etnonimelor Cazan (semnalat de 7 ori, în Făgărași, Titești și Bratovești), Comanu (de 4 ori, în Bratovești, Bradu și de 2 ori în Titești), Comanca și Berindea (în Titești), reprezintă nume de triburi: cumane (2) și peceneg (1). Unele din aceste lexii au dat derivate și familii de cuvinte: Comanu, Comanca, Comăneasa, Comăneanu, Comăneci; Buceac, Buceaci, Bucegi; Olanu, Olănelu, Olănești; Teleabă, Telebuș, Telebușani; Burlan, Burlat; Berindei, Berindea; Burcan, Borcan; Găvanu, Găvănoaia; Hol, Hulă; Modruz, Modrugaz. Toponimia peceneg-cumană e prezentă în 11 sate loviștene și în zonele montane Făgărași și Cozia. Ea lipsește (sau n'a fost încă semnalată) din 16 sate. După frecvența lor, densitatea teritorială (descrescătoare) se repartizează astfel: zona cu incidența cea mai ridicată este alcătuită de satele: 1. Găujani, Boișoara și Bumbuești (cu 19 topice diferite și 28 toponime); 2. Titești + Bratovești + Cucuiu + Bradu; 3. Făgărași; 4. Cozia; 5. Căinenii de Vâlcea + Căinenii de Argeș + Greblești și 6. Surduiu - cu numai 2 topice (și, respectiv, 2 toponime).

Antroponimele din toponimia turaniană lovișteană. - Intersecția antroponim-toponim se concretizează în existența a 11 antropotoponime, 2 cu formă diferită, 3 diminutive și 2 familii de cuvinte derivate în românește. Iată-le: Alăman, Bărăgan, Berindea (a. Berindei), Bolovan (dim. Bolovănică), Borcan (a. Burcan), Comănu (dim. Comănea, deriv. rom. Comăneasa, Comăneanu), Colhon, Huluzu, Modruz (Modrugaz - nu este și antroponim!), Morun, Teleabă (dim. Telebuș, top. Telebușani). Sunt atestate: Borcan (1478, 1500 în Bumbuești), Bolovan (1623 în Titești), Huluzu (1722 pe Valea Lotrului). Împreună cu acestea, ar trebui numărate și antroponimele ieșite din uz: Cazan (atestat de 7 ori în 3 zone), Bilceriu (7 în 2), Burlan (3 în 2), Basarab (2 în 2), Găvanu (2/1), Ibrada (2/1), Sîmar (2/1), Oromu, Oslu, Rurec, Saiu, Sudaș, Tauzu, Terciu, Tâncări, Tomancu. Care poate fi semnificația lor? Într-o comunitate țărănească închisă, trăind sub regim de obște moșnenească, exploatând pământul în devălmășie și sub conducerea colectivă a "sfatului oamenilor buni și bătrâni" - deci fără căpetenie -, nu putea exista, în mentalitatea Namengeberului, nevoia de identificare a unui loc, după numele unui proprietar inexistent. Deci pare puțin probabil ca topicele din regiunea de munte (arie de pășune colectivă, obștească și moșnenească), sau cele din vatra satului (unde exista stăpânire "omenească" și "locurească" - deci individuală și de neam mic, sau familie-) și hotarul lui (tot în proprietate devălmășă), să fi fost denumite de țărani români sedentari, moșneni lovișteni, cu numele vreunuia dintre ei, fie că numele era de origine cumână sau de alta... Cu excepția topicului Telebușani, denumind concentrarea familiilor cu acest nume într-un cătun boișorean, nu există astfel de nume în vatra satelor, ci numai în hotarul lor și în zona de proprietate comună a obștilor, din munte. Toponime ca: gruiul (interfluviu) lui Sîmar, poiana lui Alăman, poienile Modruzului, Coasta lui Cazan, în care "lui" indică proprietatea, ar putea proveni de la cumanii primelor 6-7 generații, sedentarizați în Loviștea, timp în care ei și-ar fi însușit pământuri și pășuni, în virtutea dreptului cuceritorului, pe baza principiului proprietății individuale sau de familie, opus celui tradițional - care era devălmășia.

Ulterior, asimilându-se și devenind și ei români și moșneni (prin căsătorie sau înfrățire "pe ocină" sau "pe moșie"), locurile aflate în proprietatea lor privată se vor fi întors la obște, dar numele topice au rămas. Toponimele următoare, etnonime, indică apartenența năvălitorilor, la unele triburi. Astfel: 1. Comănu. Două pâraie pe stânga văii Titeștilor, aflate cam la 3,5 km unul de altul - primul în Bratovești, al doilea în Bradu - poartă același nume. Nu pârful lui Coman, nici pârful Comanului (cf pârful Barbului, pârful Voicului, ci Comănu! Și, între ele, nu se mai află nici un alt afluent! De ce? 2. Cazan. Doi munți (1246 și 2247 metri), un picior de munte coborând din cel de al doilea și un izvor, poartă acest nume, ca și Coasta lui Cazan din Titești și două loturi diferite (și profund orizontale) numite "în Căzan" din Bratovești. 3. Berindea, topic oiconim din Titești, este o fâneată, lângă pădure, cu șoapă. Mai semnalăm, deși nu-i etnonim, topicul Tânăvile, din Bratovești, câmp cu arătură. - Putem deci presupune că, invadatorii turanieni ai Loviștei secolului al XII-lea, vor fi făcut parte din tribul peceneg al Berindeilor, și din triburile Cuman și Cazan.

Despre unele cuvinte pecenego-cumane în românește. - În Țara Loviștei sunt în uz cuvinte care, deși neatestate ca atare de dicționare, pot fi de origine pecenego-cumană (sau turcești, specificând însă că nu se cunosc grupuri de turci sedentarizați, care să le fi transmis direct populației loviștene). Iată câteva: 1. Bârc, "poiană între hotarul satului și stână, unde fac popas oile"; 2. bozoarcă - modalitate de adăpostire iernatică a ciobanilor: se așează în jurul focului, radiază și cap lângă cap, pe saricile desfăcute. Obiceiul, potrivit numai păstoritului de câmpie (și stepă) din timpul iernii, nu este utilizat de lovișteni, cari practică stabularea de iarnă (oile, aruncate pe curți de Sumedru (26 Octombrie), "la sorocul ciobanilor", sunt trecute pe fân, în staule și grajduri sau la perdea (alt termen posibil turanic) în gospodărie, până de Amproor și Sângeorz (22 și 23 Aprilie). Obiceiul reînvie, pentru lovișteni, numai în timpul transumanței de necesitate. Deși informatorii afirmă originalitatea locală a obiceiului, el ar putea să nu fie exclusiv p.c., ci, poate, și învățat prin transmisiune culturală ulterioară; 3. bușiseu (șuşarcă), "iarbă lată"; 4. cadân, "tânăr"; 5. chisamur, "tăcut, închis, încruntat"; 6. conac - în afara sensurilor obișnuite, "loc de popas", "distanță între două locuri de popas", "interval de 12 ore sau de 24 ore", mai în seamă: "reședința vizitului", "clădirea din posadă a poștei, funcționând ca han" (p.c. tc. konak); 7. dângă, "semn de proprietate aplicat cu fierul roșu sau cu vopsea" (tc. dangă, tăt. tangă "id"); 8. durduzană, "fată grasă, proastă, leneșă"; 9. foianfiu, "iederă"; 10. goz, "iarbă deasă și mărunță"; 11. hol - 12. hulă, "rîpă, drum de-a pravătu", accidentat"; 13. hudubă, "gaie" (milvus migrans); 14. olac, "vamă cu garnizoană militară, drum, sol, curier (...)" (p.c. tc. ulak); 15. odîr, "interjecție prin care se alungă câinii la stână"; 16. otîncea, "lanțul bouului, al vacii"; 17. tocan, "carne de oaie fiartă în seul ei". Cuvintele 4, 7, 14, 16, 17, ar putea fi și turcești).

Întregul tezaur etno-cultural loviștean - și în el se cuprinde, bineînțeles, și antro-po-toponimia, a fost conservat și transmis populației actuale (17-18.000 locuitori în 1990), de un grup uman ridicol de mic. De exemplu, populația din 1966, de 14.596 locuitori, era de 3,5 ori mai numeroasă decât cea din 1838, care număra 4161 loc. Și dacă numărul geto-dacilor a fost estimat la 1.000.000 în sec. I și în România anulului 1966 trăiau 19.000.000, rezultă că în 1966 erau de 19 ori mai mulți locuitori decât în sec. I. Dacă aplicăm aceeași estimatie la Loviștea, în seamă că în sec. I trăiau aici 768 daci, la un moment dat. Care va fi fost dimensiunea unei așezări omenești? Într-o primă ipoteză, bazată pe datele arheologice, ar fi existat numai 4 așezări, pe locul viitoarelor sate românești Căineni, Greblești, Titești și Copăceni. În ipoteza a doua se mai adaugă 6 așezări ipotetice: Boișoara, Racovița, Clocotici, Băiașu, Pripoare și Perișani. Dimensiunea medie a satului ar fi fost, fie de cca 190 locuitori, în primul caz, fie de 76, în al doilea.

De notat că, în 1966, din 27 sate, 6 aveau sub 250 loc.: Rău Vadului (85), Tuțulești (97), Surduiu (132), Priloage (136), Blănoru (138), Podeni (203), și populația totală de 760 loc. În epoca străromână, la venirea turanicilor, în sec. XII, existau în mod cert 13 sate (Căineni, Greblești, Găujani, Boișoara, Bumbuești, Titești, Bratovești, Clocotici, Racovița, Spinu, Copăceni, Perișani, Băiașu), și în mod probabil încă 3: Podeni, Mlăceni, Pripoare. Ținând seama de numeroșii factori demografici și extrademografici, populația lovișteană s'ar fi putut ridica la 1100-1360 locuitori, dimensiunea medie a satului fiind de 75-85 locuitori.

Considerând pierderile suferite în urma șocului cuman la aproximativ 20% din populație, adică la 260 loc., vor fi rămas 1050-1100 locuitori în anul 1187. Vom aplica locuitorilor întregii Loviști de atunci modelul demografic al satului Găujani din anul 1974. (Comparația, departe de un adevăr necognoscibil, are nu-

mai virtutea estimației și a creerii unui pattern...). În 1974 trăiau în Găujani 1093 locuitori: 566 b și 527 f (de obicei raportul este invers). Din ei, 318 (29%) sunt bărbați între 16 și 60 ani. Sub 16 ani sunt 176 și peste 60 ani - 72. (Femeile - sub 16 ani: 164; între 16-24: 97; 25-39: 71; ; 40-54: 102; 55-59: 16; peste 60: 77. La nivelul Loviștei sec. XII, populația medie a unui sat din cele 13 certe, era de 80 loc., din cari 23 bărbați între 16 și 60 ani, numărul total al bărbaților lovișteni cuprinși în această grupă de vârstă fiind de 318 (29%). Din totalul bărbaților ar fi putut lua parte la lupte "în oastea mare", toți bărbații valizi între 16 și 60 ani (și chiar mai mult) pentru un timp scurt, spre a nu expune populația colectivității satului la foamete și distrugere. Forța militară permanentă pe care ar fi putut-o opune Loviștea năvălitorilor nu putea depăși, după estimațiile specialiștilor militari, 10-20%, deci între 32 și 64 luptători, deci cam 3-6 oșteni pe sat.

Împrejurările sunt cu totul altele pentru pecenego-cumani. Împotriva unei cete de 500-1000 luptători turanici, Loviștea nu se putea apăra, locuitorii fiind nevoiți să se ascundă în pădure, spre culme, pe lângă gropile cu provizii, săpate din timp. Iureșul cuman, alcătuit din luptători călări, cari nu se simțeau la îndemână în pădurile necunoscute și în munte, trecea prin foc și sabie satele și târgurile la care ajungea, strângea prada și se retrăgea. În privința oastei de ocupație - venită singură într'un prim timp, dar ulterior așezată cu familiile, corturile, iurtele, căruțele și turmele -, ea impunea, spre a fi eficientă, un efort minim. În afara păstorilor, femeilor, copiilor și bătrânilor, p.c. puteau opune întreaga forță validă bărbătească, aflată permanent sub arme, victimelor pe care le jefuiau și le îngenunchiau. În acest caz, o oaste de 60-80 luptători (număr aproximativ egal cu al oștenilor lovișteni, împărțiți prin sate), putea menține sub ascultare întreaga populație a ținutului. Ei îi corespundea, aplicând același coeficient demografic, o populație de 220 locuitori, deci un total de cca 280-300 năvălitori. Împărțiți în trei grupuri - la Greblești, Cucuiu și Surduiu: puncte strategice cheie -, ei puteau alcătui așezări de 90-100 indivizi, egale sau superioare populației unui sat loviștean. Indiferent de numărul real al loviștenilor de atunci, mai mare sau mai mic, această proporție dintre ocupanți și autohtoni trebuia să se păstreze constantă, având în vedere că un număr inferior de p.c. nu ar fi fost eficient pentru menținerea ocupației, iar unul superior ar fi îngreunat asimilarea p.c.-lor - așa cum nu s'a petrecut -, transmitând mai multe vestigii-mărturii, - ceea ce nu s'a întâmplat.

Analiza vestigiilor turanice arătate, ne conduce spre câteva constatări, în condițiile unor dificultăți obiective: A/ datarea introducerii acestor a. și t. este o operație delicată, întrucât în T.L. ele pot proveni din adstraturi cu vechime diferită: a) peceneg (sec. X-XII); b) cuman (sec. XI-XIV) și c) turcesc osmanlıu, în măsură indirectă și neglijabilă (sec. XIV - sfârșitul domniilor fanariote). B/ a doua dificultate constă în stabilirea originii etnice a Namengeberului toponimelor și a originii etnice a purtătorului antroponimului.

1. Se constată existența unei mode onomastice pecenego-cumane între sec. XI sau XII și XIV, care nu s'a stins încă. Valoarea numelui turanic este absolută numai în raport cu individul sau topicul, fără a se putea preciza, decât prea rar, originea etnică a Namengeberului, cea românească fiind subînțeleasă și evidentă.

2. Pot fi considerate ca fiind numite de Namengeberi pecenegi și cumani: a) Antroponimele și toponimele fără sens în românește, dar cu sens în pecenegă și cumani, de obicei porecle: alăman, buga, călăpancea, colhon, huluzu, modruz, tantana, tăuzu, balcan, buceac, olan, oslu, etc. b) Numele, fără sens în românește, formate din două sau mai multe cuvinte cu sens în p.c.: cucuiu, surduiu, durduc, etc. c) Tautologiile, prin care se traduc noțiuni din românește în p.c.: Cozia-Mucet, Păt-Olan, Drum-Olac.

3/ prezența terminațiilor (cel mai des sufixe specifice p.c. precum: -aba(-ab): Basarab, Teleabă, Tâncabă, Turtabă; -uz(u): Huluzu, Modruz, Tauzu; -an: Alăman, Balcan, Bărăgan, Bolovan, Borcan, Burlan, Cazan, Coman, Găman, Găvan, Gorgan, Turcan, etc. -iu: Beșliu, Bilceriu, Caramliu, Carapciu, Saiu, Terciu, etc.

4/ Existența etnonimelor: Coman, Berindei, Cazan - nume de triburi.

5/ Formarea unor derivate românești și a familiilor de cuvinte: Coman, Comăneasa, Comăneci, Comăneanu; Teleabă, Telebuș, Telebușani, etc.

6/ Teritorializarea p.c. în unități social-teritoriale asemănătoare celor românești: cătune (catalicuri) și sate.

7/ Organizarea socială cu căpetenii îngropate după obiceiul prototurcesc, sub gorgane (încă necercetate arheologic).

8/ Prezența cumanilor în calitate de ciobani și stăpâni de turme și de munți cu pășuni alpine, dincolo de 1800 metri altitudine, fapt care contrazice opinia

curentă și autorizată (Ion Conea, Ion Donat), care susține că turanicii nu urcau în munți.

9. Influența lor asupra vieții pastorale: obiceiul "bazoarcei", denumirile "cioban" și "odaie" și îndemnul adresat căinilor "odîr".

10. Aplicarea semnelor de proprietate -danga, tamga- pe oi și vite mari, precum și folosirea ei ca semn de casă (ca la tătarilor dobrogeni).

11. În vastul domeniu al rudeniei, sinonimul "femeie", pentru muiere, soție, nevastă, - poate indică poligamia.

12. Găteala capului, în Greblești, prezintă mari similitudini cu găteala capului femeilor kipceace (din Dest'i-Kâpceak).

13. Frăția de cruce, manifestare gentilică la p.c. este foarte răspândită în Țara Loviștei. Fenomen similar, sau convergență?

14. În fine, last but not least, indivizii și populațiile loviștene prezintă frecvent caractere antropologice specifice: prezența petei mongole, a cerumenu-lui uscat și a caracterelor secundare mongoloide: păr drept, lucios, negru; po-meți proeminenți; înveliș pilos sărac; clitoris mic.

În concluzie, răspunsul la întrebările pe care ni le puneam (1. Au existat p. și c. în Loviștea? 2. Ce urme au lăsat? 3. Ce teritorii au ocupat și până unde au urcat? 4. Ce rol au jucat în existența populației loviștene?), este afirmativ fără excepție, pecenegii și cumanii luând chiar parte, într-o măsură semnificativă, și la procesul populațiogenezei loviștene.

Andrei Pandrea

VERSURI POPULARE

Busuioc floare cătată	Bade, cine ți-a dat sfat,	Vin bădiță serile,
Hai mândruțo de-mi arată	De-ai plecat și m'ai lăsat?	Mi-ascultă dojenile,
Unde ne iubeam odată.	Sfat mi-a dat frunza de fag,	Cum mă ceartă maică-mea
	Să iubesc ce mi-a fost drag.	De ce ți-am dat gurița.
Biată poteceaua mea	Sfat mi-a dat frunza de prun,	Fă-mă mamă ce m'ai face
Cine-o mai umbla pe ea	Să iubesc și să nu spun.	Fă-mă roata stelelor,
Tot plângând și tânguind	Sfat mi-a dat frunza de nuc,	Drumul comănencelor...
Și de mine întrebând?	Să iubesc și să mă duc...	

&& A 73-a aniversare a Unirii Basarabiei s'a sărbătorit cu mult fast în aula Facultății de Drept din București, organizată de Asociația "Pro Basarabia și Bucovina" și de Consiliul Național Român. Au participat și au vorbit "români din patru unghiuri", în frunte cu inimosul N. Lupan, sufletul și inima serbării: Grigore Vieru, Valentina Buzdugan, Mihai Cimpoi, Gh. Ciocoi, Valeriu Matei, Vasile Levițchi, Ilie Zagrea, Vladimir Chistrugă, Nicolae Halipa, preot Sergiu Roșca, Nina Bogos, Elena Lupu, Gh. Ciugureanu, pr. Gh. Cunesco, pr. V. Țepordei, Marian Munteanu, Mihai Lupu, Veronica Halipa, Ion Puiu, Nica Leon, episcopul V. Târgovișteanu, etc. etc.

Adunarea s'a ținut cu binecuvântarea telegrafică a bătrânului Anton Crihan, ultimul supraviețuitor din Sfatul Țării, care, la cei 98 de ani ai săi, nu s'a încumetat să facă drumul din America, unde trăiește; căci Teoctist, care a îndrăsnit a fi și el de față, își cheltuisese binecuvântările pe Ceaușescu, câte un pumn de fiecare biserică dărmată, iar din puținul ce-a mai rămas, abia de-i ajunge pentru Iliescu, așa c'a venit cu mâna goală...

&& Între Uniunea Scriitorilor Români din România și cea din Basarabia s'a semnat, în Februarie, o convenție, care prevede: vizite reciproce și călătorii de studii și documentare, premiarea anuală (și reciprocă) a celei mai bune cărți din anul respectiv, editarea unui scriitor basarabean la "Cartea Românească" și a unuia din România la Hyperion (Chișinău), comemorarea împreună a marilor clasici, a sărbătorilor culturale și naționale, etc. Un grup de scriitori din Basarabia participa deja la sărbătorirea lui Enescu dela Cluj, 15-17 Ianuarie, după cum scriitori dela București participaseră la Chișinău, 8 Februarie, la o masă rotundă privind anul literar 1990. Adăogăm că dl Nicolae Lupan a fost cooptat în Uniunea Scriitorilor Români din Basarabia.-

&& Alarmată de agresiunile din ultimele luni, săvârșite în genul "mineresc", cel felicitat de dl Iliescu: aruncarea din tramvai a dlui Ticu Dumitrescu; devastarea sediului Asociației Foștilor Deținuți Politici; maltratarea dlui Banu Rădulescu, care în revista sa, "Memoria", publică documente despre căinoșiile guvernării comuniste; schingiuirea, tot în Ianuarie, a unor ziariști români și străini, vinovați de a scrie adevărul; schingiuirea, la 12 Februarie, a prof. Petru Creția, un dârz opozant al regimului de ocupație; atacarea din nou, la 14 Februarie, a lui Ticu Dumitrescu; cum și oribilul atentat dela Geneva, la 5 Martie, contra dlui Dumitru Mazilu, care tocmai raportase la ONU adevărata situație din țară, - AFD-Franța a întocmit un viguros protest, semnat Remus Radina, cu propunerea ca vinovații să fie judecați pentru "crime contra umanității", cu agravante.-

&& Văzând că nu merge "cu binele", Românii uniți de la Blaș au reocupat, la 19 Mai, catedrala ce le fusese furată de ortodocșii lui Marina în 1948, zidită de înaintașii lor încă de pe vremea lui Inocențiu Micu, dârzul luptător pentru drepturile tuturor Românilor. Faptul a scârbit peste măsură pe Teoctist, carele, indignat la culme, a scris la toți ortodocșii din lume, să întrerupă orice dialog cu Biserica Romei, atâta timp cât trăește actualul papă, - apel citit, natural, la televiziunea ortodoxului Neulander. Dacă puneă tot atât zel când cu dărâmarea de biserici, poate se mai salva vreuna...

&& Românii din regiunile alipite la Ucraina: din nordul Bucovinei, Herța, nordul și sudul Basarabiei, Transnistria, - s'au adunat Duminică 9 Iunie la Cernăuți pentru a cere școli și biserici în limba lor și toate celelalte drepturi prevăzute în convențiile internaționale. Se vor adresa și Națiunilor Unite, expunându-și doleanțele și cerând o anchetă. De ce nu se vor fi adresat lui Iliescu?...

&& Citim în "Atlas" din "Clujul liber" (Martie 1991), o întâmplare care arată cât de mult s'au căinut ucenicii lui Teoctist. Murind un biet creștin la Aluniș, preoții uniți Vasile Ungureanu, Matei Boilă și Gavril Pop au fost poftiți de rude, la 21 Februarie, pentru oficierea înmormântării. Tânărul preot ortodox din sat s'a opus, zicând că numai el are acest drept; n'a vrut nici măcar să slujească împreună și a amenințat pe cei trei cu bătaia, dacă nu pleacă. Silit de murmurul mulțimii, a trebuit să plece el, dar n'a stat cu mâinile în sân: a astupat groapa și a legat porțile cimitirului cu lanțuri, punând și lacăt; apoi, s'a pus să aștepte cortegiul, ca să înceapă... bătaia. Dacă reușea, Teoctist îl făcea mitropolit! Dar oamenii au fost mai înțelepți: ei au săpat, în glodul înghețat, o altă groapă, într'un loc destinat unui nou cimitir. "Și n'o fost pre voe cânelui de tătar!", cum scria jupâneasa lui Stroe Buzescu, fără să se gândească la ochii oblici și mici ai teoctistului. Cazul rămâne, totuși, înfiorător, nu?... Păi să nu-și frece mâinile de bucurie ortodoxul de Neulander?...

&& Națiunea curdă e împărțită, ca frații macedoneni, în mai multe țări, dar mult mai numeroasă: peste 25 de milioane, - dintre care: 14 milioane în Turcia, 6 în Iran, 5 în Irak, un milion și jumătate în Siria, alții prin Rusia. Curzii nu sunt arabi, ci indo-europeni. Dacă pe solul lor ar fi avut ceva petrol, poate ar fi avut și ei acces la drepturile omului...

&& Un grup de studenți ai Universității dela Roma, exprimându-și dorința de a cunoaște Mișcarea Legionară dincolo de calomniile obișnuite (care poate chiar ele au provocat această curiozitate), dl Nicolae Bujin le-a vorbit în seara de 28 Martie, la Colle Oppio, despre vremile de glorie ale Mișcării și speranța ce ea constituie în vremile turburi de azi pentru cei ce obișnuiesc să gândească fără "ajutorul" altora...

&& Asociația Nevăzătorilor din România - Str. Vatra Luminoasă 108 bis - 73302 București - face un apel la toți compatrioții să ajute cu ce pot la îmbunătățirea situației membrilor săi, rămasă și ea de izbeliște sub comuniștii vechi și noi. Ajutoarele se pot trimite la adresa indicată, pe numele președintelui T. Lăpădatu, - sau la contul 47.21.411.300/5 B.R.C.E. București, pentru Asociație.-

&& La Belgrad s'a înființat, la 28 Ianuarie, Soc. sârbo-aromână "Lumina". La adunare au participat peste 600 de persoane. Sufletul acțiunii e dr. George Cazanovici, care a și fost ales președinte. Evenimentul a fost salutat, printre alții, de Pavel Gătăianțu, președintele Comunității Românilor din Iugoslavia, și de Dina Cuvata din partea Ligii Aromânilor din Macedonia.-

&& Părintele Ioan Tobă din Cristurul Secuiesc arată, într'un interview din Ianuarie, suferințele cauzate parohienilor săi români din partea ungarilor, pentru cari revolta din Decembrie a fost mai mult prilej de "răzmeriță antiromânească". În urma brutalităților și a unor groaznice amenințări, în Cristur n'au mai rămas, din 110 familii românești, decât 26, celelalte căutându-și scăparea în alte părți ale țării. Acelaș lucru s'a întâmplat în toată regiunea.-

&& Dl Sima laudă pe dna Thatcher, care, spre a nu primejdi unitatea partidului, prin prezența ei în cap, și-a dat demisia. Dacă dânsul n'a procedat la fel, e pentru că, privind-și ceata, a știut pe ce "devotamente" se bazează...

&& Vineri 28 Decembrie a avut loc la München adunarea anuală a Soc. Academice Române, secția Germania, - ultima prezidată de prof. C. Sporea.-

&& La Universitatea Liberă din Bruxelles s'a decernat Doinei Cornea și președintelor Cehoslovaciei și Ungariei, la 18 Martie, diploma de "doctor honoris causa".

&& Premierul Basarabiei, Mircea Druc, a fost înlăturat din funcție, fiind socotit ca prea român de către președintele Snegur, și înlocuit cu Valeriu Muravski.

&& Toți protestatarii contra expulzării fostului rege Mihai îi reproșează lui Roman-Neulander, ajuns mare logofăt prin... România, că nu s'a purtat... creștinește! Iată o pretenție absurdă: păi, de unde până unde?...

ACTUALITATEA UNEI CONFRUNTĂRI

La 70 de ani dela preluarea puterii de către comuniști în Rusia, s'a dovedit că marxismul e falimentar, că n'a fost capabil să satisfacă progresul social. Forța acumulată militar ca amenințare externă, și cea impusă înăuntru cu exterminări, au dus la rezultate negative. Pe plan militar au fost depășiți de statele capitaliste, iar în interior devenea iminent pericolul revoltei. Ajunsă într'un stadiu de prăbușire, conducerea comunistă a ales o cale de cedare, care să nu schimbe structura marxistă, sau statul imperialistă a granițelor mărite după al doilea război mondial. Paleativele URSS mi-au amintit o lecție la istoria comerțului predată de profesorul Nicolae Iorga la Academia de Înalte Studii Economice din București, în anii studenției. Iorga, a cărui cultură universală era autoritate recunoscută mondial, își presăra lecțiile cu "perle" menite să susțină atenția și să dea ton plăcut prelegerilor sale. Pe scurt, la una din ore a amintit legenda că la fluviul Nil, pe mal, un copil egiptean rupea dintr'o pâine, când, plin de groază, simte în apropiere un crocodil gata de ultimul salt ca să-l înghită. O rupe el la fugă, dar, simțind că va fi înghitat de crocodil, în gura căscată din spatele său aruncă pâinea.

A scăpat, așa cum a scăpat URSS aruncând în fața capitalismului țările răsăritene și, în final, criza din Golf, - operă pregătită de predecesorii lui Gorbaciov și poate, acum, una din pârghiile ce se cer înlocuite cu măsuri extreme, refuzate de diplomatul Șevarnadze. Vom vedea... Fața politică, ascunsă prin diplomatie, nu înșală nici una din părți; dar reprezintă actualitatea unei confruntări și câștig de timp, necesar ambelor supraputeri. Capitalismul cu frontul ideologic mondialist nu are interesul unei grabnice căderi comuniste, spre a nu fi invadate țările industrializate de milioane de fugari cu mâinile goale, destabilizându-le; URSS, speră să se refacă economic cu ajutoarele date de țările capitaliste și unele cedări economico-politice în interior, păstrându-și osatura veche. - Într'o lucrare economică publicată la finele anului 1989 în editura Coresi, intitulată "Premise unei noi politici social-economice", am documentat științific - ajutat de ideologia fostului meu profesor Cezar Partheniu, - că în jurul anilor 2000 rușinea omenirii și cancerul din corpul țărilor în care s'a aciuat marxismul, va avea un final prin revoluție. -

PE TEME CONSTITUȚIONALE. - Țările avansate din lumea contemporană sunt conduse de guverne democratice, care dețin puterea prin controlul permanent al populației aplicat de reprezentanții săi votați liber și neîntinat. Baza legilor ce consfințesc și fac viabil acest mod de guvernare e dată de Constituție. La rândul său, constituția conservă principii verificate dealungul veacurilor ca imuabile, pe primul plan dreptatea, libertatea, egalitatea și ordinea.

Cu acest cadru scurt de introducere, voi încerca a scoate la lumină aspectele ce le consider indispensabile viitoarei constituții a României.

- Un exemplu putem lua dela Germania, care reglementează prin constituție dreptul partidelor politice de a avea reprezentanți în parlament. Se prevede obținerea obligatorie a unui minim de 5% din voturi în alegerile pe țară, spre a evita forfetarea votanților pe cauze minore, ambiții personale, diversiuni manevrate.

- Intrușii plantați de comunism, în special în teritoriile cotopte, să fie încadrați sistemului din statul Monaco, unde cetățenia se obține numai de cei ce au locuit acolo neîntrerupt de patru generații.

- Indivizii fără țară reprezentată oficial pe glob: triburi, nomazi, țigani, găgăuzi, tătari și alții asemenea, cu sau fără statut de proveniență, să aibă o reprezentare unică, iar proliferarea lor haotică să fie îngrădită prin lege. Acest unic reprezentant să nu aibă vot deliberativ, ci numai cuvânt consultativ.

Fără cele de mai sus, se ajunge la un parlament denaturat, neconcludent, care viciază voința și nevoile populației majoritare române, cum și țelul viitorimei, conservat de oricare popor de pe glob; s'ar dăuna nu numai României, ci Europei de mâine și, în cadru mai larg, s'ar alimenta șansa de degradare a populației globului. - Aceste precizări, luate rasial, le consider denaturate de sens, în fața realității potrivit căreia traiul celor în cauză este parazitar de secole și fără contribuție la patrimoniul progresului uman pe mapamond. Cu excepția celor ce nu cunosc realitatea, implicit neautorizați la cuvânt. -

AJUTOR LA COMUNISM. - De lași Hidra să nu moară, / Când la alții stă'n hotare, E o lașitate rară, / Chiar de-i pui mărgăritare. / Cei ce stau și dau din umeri, Pe când lumea zace'n ceață, / Nu știu ce este să suferi, / Când dihania te'nhață. Poporul ce jugul simte / În prag de mileniu doi, / Știe că urgia minte, / Ce-a furat, nu dă'napoi! / Cu arme vine să'nfrunte / Libertatea când emană; / Falsul asupririi crunte / Are față zis umană...

Petre Predescu

DE PRIN INCHISORI

În perioada anilor 1946-1948 atmosfera generală era de așteptare, căci lucrurile nu puteau rămâne mult timp în haosul creat. Toți speram în venirea americanilor și, în așteptare, nu puteam rămâne cu mâinile în sân, trebuia să facem și noi ceva, să ne organizăm, să le putem măcar fi de ajutor. La alegerile din 1946, cuvântul de ordine a fost să votăm cu Maniu.

Dar în Mai 1948 autoritățile puse de ruși au început arestări masive, ridicând devalma cărturari, țărani, generali și mai ales legionari, adică tot ce simțea românește și ar fi putut îngreuna planul ocupantului. Numai în lotul meu, la tribunal, am fost 58 de bihoreni, condamnați la pedepse grele. Foarte mulți nu s'au mai întors niciodată la casele lor.

În Aprilie 1949 am fost duși la Aiud și supuși unui regim de exterminare prin foame și frig. Mâncarea se reducea la cel mult 600 calorii. În August am fost supuși unui șoc proteic, constând din mâncare groasă de fasole, urmată, în Septembrie, de ciorbă de ardei iuți. Acest tratament studiat a dat cel mai mare număr de morți. Din Ianuarie 1950, mâncarea a constatat din ciorbă de varză murată, acră și sărată. Ne sfătuiau medicii deținuți: "Dacă n'o mănânci, mori sigur; dacă o mănânci, mai ai, poate, o șansă...". Deveniserăm toți schelete. Eu, din 85 de kilograme, cât aveam, ajunseseam la 58!

În Mai 1950 s'a pregătit lotul pentru mină. După 3 luni de stagiul la atelier, cam 250 dintre noi am fost transportați, în Septembrie, la Baia Sprie, unde eu am rămas doi ani. Aici a fost asasinat, în vara anului 1951, preotul Gheorghe Șerban din județul Constanța. Fiind bolnav de inimă, refuzase să intre în mină. Într-o zi a fost obligat, sub paza milițianului, să curețe de pietre zona de asigurare de după gardul de sârmă ghimpată, care era la circa 3 metri de împrejmuirea principală. La câteva minute de la intrarea în acel spațiu, la 2 metri de gardul ce avea cel puțin 3 metri înălțime a fost împușcat cu 3 focuri de armă de soldatul de securitate Faur, care era de pază la prepeleacul din apropiere. Acest Faur era de prin părțile comunei Tinca (Bihor); după această faptă a fost avansat caporal și mutat în altă parte. Informații despre această crimă ar putea da deținuții Steanță Dumitru și Petrescu Gheorghe, cari aveau în lagăr funcții de conducere administrativă și politică. Primul fusese în "Sumanele negre", iar al doilea era căpitan de jandarmi, fost comandant de lagăr pentru evrei în Transnistria; amândoi, condamnați la muncă silnică pe viață. Sigur, de această crimă mai știu ofițerul politic și directorul lagărului din acel timp, locotenentul Vancea.

Sfintele Paști din 1951 s'au sărbătorit într'un mod deosebit. Era cu noi preotul Bej Tudor din Arad, care știa pe de rost tot serviciul divin din noaptea Învierii. El a mai învățat pe încă 3 preoți: Aurel Lazarov din Constanța, Antal din Toplița și încă pe unul, al cărui nume nu-l mai rețin. Pregătirile s'au făcut în mare secret și la ora 12 noaptea, prin bătăi în țeava pentru aer comprimat am anunțat încetarea lucrului și deplasarea la locurile în prealabil stabilite. Se lucra pe două orizonturi, XI și XII, la adâncime de 400 respectiv 450 metri. Orizonturile de lucru aveau câte două galerii est-vest, așa că au fost stabilite 4 locuri. Toți, fără deosebire de naționalitate sau religie, s'au deplasat la locurile stabilite, unde preoții au oficiat într-o stare de seninătate de neimaginat.

Șeful minei era Gheorghe Petrescu, de care am mai pomenit. Aflându-se la orizontul XII, el alergea dintr-o parte în alta, neînțelegând ce se întâmplă; iar când s'a lămurit, a mers la telefon ca să anunțe conducerea pazei, care era la suprafață. Noi ne-am continuat rugăciunile până la capăt, apoi ne-am adunat la ieșirile din mină, cântând CRISTOS A ÎNVIAT.

Pe la ora 2 noaptea au început să ne scoată afară din mină. Fără să ne fi înțeles în prealabil, cei câte 8 deținuți cari încăpeau în corfă au cântat CRISTOS A ÎNVIAT până la suprafață și n'au ieșit din corfă până n'au terminat complet cântecul. Afară, securiștii alarmați ne-au făcut o primire demnă de eveniment, culcați pe burtă și cu puștile-mitraliere îndreptate spre noi. Pe Isus l-au păzit cu ostași, ca să nu fie furat; pe noi ne păzeau acum ca nu cumva să evadăm din atmosfera studiată ce ne apăsa de peste doi ani.

A doua zi, Duminică, prima zi a Sfintelor Paști, la ora 11 ne-au adunat în curtea lagărului și ofițerul politic ne-a informat că n'avem voie să facem rugăciuni în comun. N'a fost nimeni pedepsit. Minunea cea mare a fost însă faptul că niciun turnător n'a funcționat, ba dimpotrivă, unii din ei au participat activ la sărbătoare. Am auzit că ofițerul politic și Gheorghe Petrescu le-au făcut mare scandal pentru... lipsă de vigilență. Meseria și-au continuat-o ei, dar cu zel mai redus: CRISTOS A ÎNVIAT și pentru ei.

La 6 Septembrie 1952 am fost transferat la Jilava, unde am stat 4 luni la camera 8 trecători; într'un spațiu de cel mult 60 de oameni, eram înghesuiți

aproape 200! Am dormit la șerpărie, adică sub prici, nu era loc în altă parte.

Între anii 1953-1964 am stat la Aiud, iar din August 1953 la "zarca", unde eram cu Vasile Turtureanu, care se afla la Aiud din 1942, bucovinean de origină, cu Ionel Jaloba din București și Nicu Moroianu din Constanța.

După plecarea rușilor, în 1958, regimul de exterminare a fost completat cu un supliment de perchezitiie, care ne-a lăsat pentru iernile următoare doar cu îmbrăcăminte de vară, apoi ne-au suspendat cu totul vizitele medicale, care și-așa nu ne puteau ajuta mare lucru. Nimic nu putea substitui lipsa de mâncare și frigul, în asprul regim de supraveghere. De la 5 dimineața la 9 seara nu aveam voie să dormim, sau măcar să ne așezăm pe pat. Orice pretext era bun pentru a fi trimiși la izolare, construită în celule mici, din beton, cu mâncare odată la 3 zile dar redusă cantitativ la jumătate. Seara primeam o pătură roasă, găurită, cu care nu știam ce să acoperim: cimentul de pe jos, sau corpul prăpădit.

După suspendarea sălbăticiilor dela Pitești au fost aduși la Aiud, ca și în alte închisori, o parte din reeducați, și împrăștiți prin celule, unde-și executau obligațiile luate, de informatori și teroriști. Din timp în timp erau scoși pentru a-și da raportul, urmat de izolări masive. Am fost complet anchilozat și cu un ganglion TBC la gât, - extirpat prin operație în Februarie 1962, cu mijloace primitive, de chirurgul Ionescu din Ploști și Cozma din Cluj.

La 4 Aprilie 1962 a murit la "zarca" unicul nostru profesor de fizică atomică, Gheorghe Manu, condamnat la 25 ani muncă silnică, în lotul Bujoiu-Balș din 1948. Moartea profesorului a produs mare durere în tot Aiudul, fiindcă dela Radu Gyr și Nichifor Crainic, și dela alții, învățam poezii, dar dela Gheorghe Manu învățam de toate. Zilnic, între orele 5-21, profesorul scria pe cârpe, pe tăblițe de săpun, pe orice, numai să ne poată da o activitate intelectuală, limba engleză, istorie și câte altele. Era o adevărată enciclopedie. A murit ca martir, pe altarul patriei și al spiritualității românești. Nu cred să fi făcut cineva mai mult bine pentru noi, în toți anii de detenție. "Doamne iartă-l și așează-l în rai împreună cu toți dreptii tăi". Amin!

Am stat în celulă și cu avocatul Ionel Moldovan din Arad, domiciliat în ultimul timp la București și decedat la 30 Decembrie 1990. În anii de detenție, după săptămâni de izolare în celulele morții, avea tbc intestinal; a fost salvat doar prin liberarea dela 1 August 1964.

În anul 1955, am fost vecin de celulă cu avocatul Nae Cojocaru din Constanța, fost prizonier în Rusia, căzut la Stalingrad în 1942, revenit în țară în 1953, condamnat și întemnițat la Aiud, și apoi la Gherla. Drama lui în Rusia, cât și în țară, ne-a povestit-o "la perete"; cum l-am întâlnit sănătos la București în toamna anului 1990, el va putea lăsa posterității grozăviile îndurate.

La 1 August 1964 am sosit acasă, la Oradea. Fiul meu, Aurel, născut după arestarea mea, avea acum 16 ani, iar soția, care m'a așteptat tot atâția ani, prigonită, a fost nevoită să fugă la Arad, - unde după ani de suferință, la 22 Iunie 1990 a încetat din viață, suferind de cancer, doborâtă de greutățile prin care a trecut.

Mama, nu a putut să moară înainte de a mă revedea: după sosirea mea a mai trăit 5 zile, decedând la 6 August 1964, cu sufletul împăcat...

Cine vreodată va putea contabiliza suferința noastră, a celor din închisori și lagăre, dar mai ales a familiilor noastre de acasă! Câte lacrimi, câtă suferință, câtă oprimare, câtă prigoană au trebuit să îndure cei cari nu aveau altă vină decât apartenența la aceeași familie! Voi mame, tați, copii și prieteni, a trebuit să suferiți fără să știți de ce. Noi cei din închisori, cei mai mulți, știam de ce suntem acolo și suferința noastră era numai a noastră, dar suferința celor de acasă era legată de existența lor și mai ales a aceluia de care trebuiau să răspundă în fața vieții. Au trebuit să muncească în condiții umilitoare pentru o bucată de pâine. Ce monument va fi acela care va putea immortaliza vreodată suferința voastră, eroi necunoscuți din toată țara? V'ați jertfit tinerețea și de multe ori viața, jelindu-ne pe noi!

Prigoana a continuat și în zilele așa zisei libertăți, după 1 August 1964. Turnătorii au servit securitatea, informându-i despre tot ce făceam sau ziceam. Căpitanul de securitate Ionel Faur, ieșit la pensie ca lt. colonel, și-a făcut din plin datoria până la pensionare, în 1988, cu vechime suficientă în "câmpul muncii" și, poate, o continuă și acum ca ostaș credincios al comunismului.

Nu am posibilitatea să știu câți mai trăiesc din cei 58 de condamnați în acel lot, dar cei ce mai trăiesc au între 65-85 ani. Pe cei morți, Dumnezeu să-i odihnească în pace, iar celor ce mai trăiesc Dumnezeu să le dea bătrânețe liniștită până la sfârșit, împăcați cu gândul că jertfa lor n'a fost zadarnică și va rodi spre fericirea neamului românesc.-

Pr. Ing. Aurel Sandru

TRĂDAREA BASARABIEI

Dacă până la Sfintele Paște ale acestui an au mai existat naivi care să creadă că Frontul Salvării Naționale este altceva decât Partidul Comunist ascuns în dosul unei denumiri de circumstanță, care să-și închipuie că domnul Iliescu a fost străfulgerat de idealurile democrației, renunțând aidoma lui Saul pe drumul Damascului la vechiul său crez comunist, sau care nu și-au dat seama până acum că actualul guvern al României este, în totalitate, "emanația" nomenclaturii comuniste, - semnarea la Moscova a Tratatului de cooperare, bună vecinătate și prietenie cu Uniunea Sovietică a avut darul să-l trezească la realitate.

Timp de 45 de ani România a fost înrobătă de Uniunea Sovietică. Timp de 45 de ani ocupația sovietică a impus României un regim comunist al cărui protagoniști, veniți de peste Nistru în furgoanele Armatei Roșii, nu aveau nimic comun cu interesele, aspirațiile și idealurile țării. Timp de 45 de ani România a fost un satelit obedient al Imperiului Sovietic și al ideologiei comuniste. Dar ceea ce este mai grav, timp de 45 de ani regimul comunist a alterat și a pervertit toate valorile morale ale poporului român.

Revoluția din Decembrie '89 a reprezentat o scântei de speranță. Am nădăjduit și am crezut că cei 45 de ani de întuneric comunist sunt un capitol definitiv închis, că România va redeveni ceea ce a fost și ceea ce trebuie să fie. Un stat liber și suveran, demn, prin trecutul și prin valorile spirituale cu care a contribuit la patrimoniul culturii universale, să facă parte din Europa.

Foarte curând însă s'a dovedit că speranțele celor care s'au ridicat împotriva comunismului au fost înșelate. Partidul Comunist nu a intenționat nici o clipă să abandoneze puterea și să se transforme în altceva decât ceea ce a fost întotdeauna: o agentură sovietică. Semnarea la Moscova, de către domnul Iliescu, a tratatului de prietenie a dovedit încă o dată în plus, dacă mai era nevoie, că încă nu s'a găsit moașa care să taie cordonul ombilical cu care am fost legați atât de mult timp de Uniunea Sovietică.

Așadar, în timp ce frații noștri dintre Prut și Nistru stau cu ochii aținți spre Țară, nutrind speranța că ziua în care toți românii se vor regăsi între aceleași hotare nu este departe, domnul Iliescu, în complicitate cu guvernul Roman prin ministrul său de externe, semnează la Moscova un tratat de "prietenie" care ne readuce, pe o durată de 15 ani, din nou în orbita Uniunii Sovietice. Nici nu s'a uscat bine cerneala de pe documentele care au consfințit desființarea Pactului de la Varșovia și România dă exemplu celorlalte state "foste comuniste" cum să refacă blocul sovietic.

Nici o vorbă despre ruperea Basarabiei de trupul Moldovei în 1812 în urma unui târg murdar între marile puteri, așa cum au fost în istorie nenumărate astfel de târguri cărora le-au căzut pradă statele mici. Nici o vorbă despre Actul Unirii de la 27 Martie 1918 când Basarabia "s'a unit pentru totdeauna cu Mama sa România". Nici o vorbă despre tratatul Ribbentrop-Molotov când România a căzut din nou victimă imoralității nerușinate a marilor puteri. Nici o vorbă despre Tratatul de pace de la Paris din 1946 semnat de politicieni străini de neam și de țară care au întins pe tavă, fără remușcări, hula paveli Uniunii Sovietice, Basarabia și Bucovina.

Pentru a legitima ocuparea Basarabiei de către Uniunea Sovietică, domnul Iliescu invocă inviolabilitatea frontierelor prevăzută de Tratatul de la Helsinki din 1970. Nimic mai necinstit răstălmăcit! Tratatul de la Helsinki interzice utilizarea forței, dar nu și tratativele menite să pună capăt unei injustiții istorice. Dovadă unificarea Germaniei și sprijinul acordat de Statele Unite țărilor baltice pentru a-și redobândi independența.

Pentru a legitima tratatul de "prietenie" cu Uniunea Sovietică, domnul Iliescu invocă eforturile depuse de Nicolae Titulescu pentru a încheia un tratat similar. Praf în ochii neștiutorilor! România a încercat să încheie un tratat de bună vecinătate cu Uniunea Sovietică după ce încheiase alianțe trainice cu democrațiile occidentale, rostul acestui tratat fiind de a obține recunoașterea unirii Basarabiei cu România, nu consfințirea ocupării ei de către sovietici.

Trădată de guvernul comunist al României, Basarabia rămâne din nou singură, față în față cu durerosul ei destin. Căci cum ar putea opinia publică internațională să se implice într-o problemă în care România și Uniunea Sovietică declară că sunt de acord?

"Puncte Cardinale" (Sibiu, I/4/1991)

&& La festivitățile intronizării mitropolitului, Daniel Ciobotea, Iași, 1 Iulie trecut, când nu împlinise încă 39 ani, au participat și arhiepiscopul Vladimir al Chișinăului, episcopul Antonie al Cernăuțului și dl Ion Ungureanu, ministrul Culturii în Basarabia.--

- La biserica română din Paris, rue Jean de Beauvais, s'a oficiat, la 30 Decembrie, un parastas pentru Jean Louis Calderon.
- + La București a decedat în toamnă av. Luca Dumitrescu. Zăcuse 16 ani (1948-1964) în închisorile comunismului cu față... umană.
- + La Paris s'a stins în pibegie, la 16 Decembrie, av. Dan Bosniev Paraschivescu.
- + La 30 Decembrie a murit la București avocatul Nelu Moldoveanu din Arad, unde a și fost înmormântat. Făcuse și el 16 ani de închisoare (1948-1964).
- + La 5 Ianuarie s'a stins, la Belgrad, Vasile (Vasko) Popa, român din Grebenăț, în Banatul înstreinat, cel mai mare poet modern al Iugoslaviei...
- + La 21 Ianuarie a murit în America, la 82 de ani, prințesa Ileana, călugărită Sora Alexandra, ultimul dintre copiii regelui Ferdinand. Printre oficianții înmormântării, 4 episcopi: român, grec, sârb și bulgar. Cu puțin înainte, își revăzuse patria. Alături de fratele său, Prințul Nicolae, a slujit bine cauza românească.
- + La Paris a murit, în aceeași zi, Ana Bărbulescu, bănățeană.
- + Pe Valea Loarei, la Chardonnet St Andelain, lângă Pouilly, a murit, la 29 Ianuarie, Moș Ion Ciobanu din Boianul lui Eminescu, azi ocupat de ruși. Soarta lui e soarta Românilor din acele părți: el, printre străini; familia, deportată tocmai la gurile Amurului, unde, prin căsătorii, a dispărut în masa "liftelor".
- + Vineri 1 Februarie a murit la Köln, la 71 de ani, Macarie Avram din Pianul de Jos/Transilvania, legionar, cu stagiu la Rostock și la Buchenwald.
- + La 5 Martie a fost călcat de o mașină, la München, prof. Constantin Sporea, președintele secției române a Societății Academice Române din Germania și editor al Revistei Scriitorilor Români. Bun gospodar și bun român, participant la toate manifestările naționale, de curând își serbase cu fast a 80-a aniversare, scosese ultimul număr din revistă și prezidase consfătuirea membrilor Societății Academice, ba trimisese și la Vatra, pe lângă ajutorul anual, de care se achita cu regularitate de 40 de ani și nu de mântuială, - încă o sută de mărci pentru anunțatul Calendar Național, ca să se trimită un exemplar, din partea lui, de "n'o mai fi în viață", unui Institut din Augsburg al Nemților din Bucovina. N'a fost niciodată înscris în Legiune, dar comportarea i-a fost de-adevărat legionar: adică neaș românească! Fie-i țărâna ușoară!-
- + La 9 Martie a murit la București părintele prof. dr. Nicolae Buzescu, născut la Corbu/Olt, fiu de preot, căzut în primul război mondial.
- + La 11 Martie s'a stins în țară poetul Octav Sargețiu, basarabean de origină.
- + La 13 Martie a murit la Freiburg, la 70 de ani, scriitorul Dan Constantinescu.
- + La Frankfurt s'a stins prof. Enver Esenkova, instructor legionar, susținător al Vetrei dela primul număr. Acest turc a pus mult suflet în apărarea dreptății țării în care se născuse. "Înviere României!", era urarea sa obișnuită.-
- + La București a murit prof. dr. Vladimir Dumitrescu, arheolog.
- + La 23 Aprilie a murit, la Paris, prof. Gh. Mătasă, născut în Neamț.
- + La 26 Aprilie s'a stins la București arhitectul Constantin Joja, după mulți ani de închisoare. A fost înmormântat la Bellu, la 28 Aprilie.
- + La Cluj a murit, la 28 Aprilie, dr. Ion Bohotici, după 16 ani de Aiud.
- + La Sydney a murit, la 85 de ani, Dumitru Nimigean, țăran din Bucovina ocupată, fost deportat, cu familia, în Siberia. Despre cele pățite, a scris o carte.
- + La Chicago a fost împușcat Ioan Petru Culianu, de 41 ani, un tânăr învățat ieșean, în care se puneau mari speranțe. Autorii, îi bănuie oricine.
- + Pe când se afla în căutarea sănătății spre Lyon, a murit Ion Tismănar, legionar, credincios Vetrei, cu stagiu la Rostock și Buchenwald. În mormântarea, la Paris.
- + La Madrid a murit la 7 Iunie, în sala bibliotecii Căminului Moța-Marin, de inimă, inginerul Emil Mărcușiu, legionar, din Frățiile de Cruce.-
- + La 11 Mai a murit, la B. Aires, Petre Mișă; la 8 Iunie, prof. Dimitrie Găzdar.-
&& Centrul Cultural "Nae Ionescu" din Hamilton/Canada a comemorat la Câmpul Românesc, 16 Decembrie, un an dela izbucnirea revoltei din țară, cu parastas pentru cei căzuți.. Au vorbit dnii Petre Mihai Băcanu, directorul ziarului "România Liberă", George Bălașu, directorul "Cuvântului Românesc", și prof. N. Iliescu. Dl Mircea Cararat a prezentat o colecție de fotografii dela revoltă.
- În aceeași zi a avut loc o mare manifestație românească la Toronto, cu pomenirea celor căzuți acum un an. În moțiunea votată se protestează împotriva comunismului reinstalat la București și se aderă la Alianța Civică.-
&& În săptămâna luminată, Vineri 12 Aprilie, au avut loc în 17 orașe din țară mari manifestații de conștiință românească, organizate de Alianța Civică. S'a cerut plecarea regimului comunist, cu tot sinedriul din cap. Ca de obicei, televiziunea "română" n'a suflut un cuvânt despre acest eveniment!-
- && În consistoriul ce va avea loc la Vatican, la 28 Iunie, vor fi consacrați 22 de noi cardinali, printre cari mitropolitul Bisericii Române Unite, Al. Todea.

DORURI ȘI NECAZURI

S.-Austria: Am plăcerea să vă invit în Septembrie la Deva, unde va fi sărbătorirea, devenită anuală, a împăratului Traian. În țara pustiiată de comunism, am găsit mai multă inimă, entuziasm și iubire de neam decât în "spuma" diasporei, unde rar 1+1=2. Și biata țară, care aștepta mântuirea dela cei din afară!.. Cum e mai bine: Cristos?, sau Hristos. În toate limbile neolatine este cu C! A ne pune această întrebare e ca și cum ne-am întreba dacă suntem Hreștini sau Creștini! Deci... Cristos a înviat!-

C.-România: Aici totul este rău. Bine o duc numai cei ce au dus-o bine și în trecut. De vom supraviețui până la viitoarele alegeri, poate ne vom înțelepți și noi românii. Semne de trezire au început deja să se arate...

H.-România: Avem nevoie de un spirit nou, care să adune pe toți Românii, indiferent de confesiune sau partid; de o nouă tactică și strategie, pentru îndreptarea lucrurilor. Ar fi bine să veniți toți să puneți umărul; aş zice să vină și regele, care ar putea fi un simbol și catalizator. Am suferit enorm că n'am acceptat să fiu comunist și nici informator, dar sunt fericit că s'a dărmăt șandra-maua; încet-încet, vor pieri și urmele ei și vom clădi o țară nouă și.. rotundă!

B.-România: Răsfoind colecția ce mi-ai trimis, văd că ați avut și acolo de furcă cu farsorii patriotismului, și că Vatra a văzut just nenorocirea de aici...

S.-St. Unite: Se pare că Românii au învățat totuși ceva, căci își fac premierii academicieni cu mult mai repede ca înainte, urmând să-i ungă cu mirul celor mai iubiți fii- și viitori martiri... Fenomenul etnic apare viguros, călare pe un cal alb aducând din fumul Kuvaitului autonomia Kurzilor și trezirea sutelor de "limbi" dela Nistru până la Amur, transferarea staliniștilor dela stânga la dreapta și divorțul vecinilor noștri slavi; numai "Vlasii" se pare că rămân și pe mai departe adormiți în somnul cel de moarte, strânși în cleștele statului sârbesc și pravoslavniciei biserici creiate de Sviati Sava și mutate la intervale de secole dela Peci la Karlovăț și apoi la Belgrad. Ei continuă să se transforme în sârbi, în ciuda mijloacelor de comunicație pentru care lățimea Dunării e mai puțin dificilă decât pe timpul lui Apolodor. Și dacă e vorba de rolul statului național în asigurarea prosperității etnosului, Românii dela sudul Dunării au fost tratați cu mai multă egalitate de drepturi pe timpul otomanilor decât de urmașii lui Kara Gheorghe Petrovici sau ambelor ramuri de Hohenzollern. Dar și Sârbii au necazurile lor, căci spre deosebire de Români, cari n'au mai plecat din pământul lor, ei s'au tot mutat, astfel că astăzi le vine foarte greu să arate de unde și până unde se întinde Serbia... Pentru Vatra, 60 de dolari.

Ș.-România: Aș cumpăra și eu cartea dlui Gurău, dar 25 de mărci ar însemna, în banii noștri, salariul pe o lună! După sângerosul Decembrie '89, la noi este o criză acută de carte bună, iar prețurile paralizante, "implementate" de guvernul comunist al dlui Roman, n'au ocolit nici cărțile. Nu vă puteți imagina ce lux a devenit cartea în epoca Iliescu! Comuniștii nu citesc, n'au cultură și nu-i interesează acest capitol. Ceașeștii analfabeți au avut titluri academice! Ilieștii semianalfabeți calcă pe urmele lor, nu-i interesează câtuși de puțin tragedia românească a acestui popor, lipsindu-l în continuare de hrana spirituală, necesară ca pâinea cea de toate zilele. Totul este pe dos, acum, în România! "Nu muncim pentru asasini"! Este strigătul disperat al oamenilor mințiți de noua echipă de tovarăși, preocupați numai de consolidarea puterii personale, prin instituțiile de teroare vechi și noi: poliția militară, USCA, SRI-tatea (fosta securitate), garda publică, jandarmeria și, recent, Serviciul de Siguranță națională!

Prin urmare, e vorba de un puhoi de teroriști, de ucigași cu simbrie foarte mare să apere pe Iliescu și acoliții lui de furia poporului. Ziua unei noi revolte se apropie vertiginos, o revoluție cumplită, care va trimite comunismul pe lumea cealaltă. La toate produsele și serviciile publice prețurile au explodat, "noroc" că produsele lipsesc în continuare cu desăvârșire, iar de "calitatea" lor nici nu se poate vorbi. Tovarășul Ilici trimite totul la stăpânii din răsărit, ca să-l țină pe postul vacant al cărmaciului de tristă amintire. Publicațiile sănătoase de după Decembrie '89 se pot număra pe degete; celelalte, puzderie, sunt ale Puterii. Au scos capul veninos toți scribii pecereului, în frunte cu rechinii Eugen Barbu, Adrian Păunescu, Eugen Florescu, V.C. Tudor și alții, slugile securității și ale conducerii comuniste.

Curba nemulțumirilor populare a atins apogeul; inflația, șomajul, mita, corupția, sărăcia și 'n primul rând minciuna, sunt la ordinea zilei. Ziua în amiaza mare te atacă țigani în plină stradă și te jefuesc. S'au înmulțit cerșetorii la toate colțurile și locurile posibile. Oamenii sunt irascibili, vorbesc urât, s'au înrăit peste măsură, sunt prost îmbrăcați și cu nelipsita sacoșă în goană după hrana zilnică, injurând FSN-ul pe care l-au votat încrezători în Mai trecut.

Învățământul și sănătatea "plătite" dela buget au rămas în continuare cu lefuri penibile. Eu funcționez de 28 ani în învățământ, cu 3065 lei lunar. Cum marca oscilează între 120-130 lei, iar dolarul se învârtă în jurul a 200 lei, vă dați seama ușor de echivalența în valută.. Elevii n'au ținere de minte, vin la școală nemâncați și neîngrijiți, cu o coajă de pâine în punga de plastică. Caietele de 2 lei sunt acum 10 lei, cele studentești au ajuns dela 6 la 42 lei -și nu se găsesc! "Masa" la cantina studentească a atins 1800 lei și e la fel de necomestibilă. Tineretul simte realitatea dureroasă și emigrează în masă. Tot ce-i mai valoros, toate mințile luminate iau calea lumii libere. Nemții, sârbii, ungurii, șvabii, sașii, evreii, ne părăsesc, rămânem cu țiganii, această plagă socială cumplită, și cu comuniștii nemernici, trădători de țară și de neam. V'am scris toate acestea cu mare durere în suflet! Generația mea a fost victima sistemului comunist pustiitor. Câtă suferință și chin am îndurat, și continuăm să îndurăm!...

M.-Elveția: Era și Ionițoiu de părere că cea mai bună metodă de a trezi pe români din letargie e de a le da să citească. De aceea, cu ajutorul unui prieten, cu care am fost la Jilava și Aiud, am reușit să-mi retipăresc cartea în țară la un preț foarte convenabil, deci la îndemâna tuturor. La ședința asociației foștilor deținuți, din 23 Februarie, dl D. Mazilu ne-a spus că FSN-ul a trimis aici mulți securiști cu dolari să cumpere pe cei dela CEE în vederea unui împrumut. Fapt e că -să vezi și să nu crezi!- au obținut un miliard de dolari! Noi am trimis la CEE un memoriu documentat, dar în seara de 5 Martie dl Mazilu a fost bătut de 2 securiști cu răngi de fier și saci de nisip și sgâriat cu lame, la el acasă!

P.-Canada: Trimit alăturat un cec de 100 dolari: dac' o fi să mor, să nu mor dator... Ar fi fost singura datorie în cei aproape 80 de ani de viață, în care am căutat, după puteri, să fiu cât mai cinstit, cu mine -și cu alții.

C.-Franța: Din țară, o veste de o tristețe fără margini. Îngrijorările mele pentru viitorul neamului au început prin anii '70, când mare parte din țărani și-au părăsit gospodăriile străbune pentru a se instala în blocuri, transformându-se în muncitori. Deci "talpa țării", care de veacuri și-a vărsat sângele pentru apărarea obcinei strămoșești, își pierde dragostea de glie. Ei bine, aflu mai zilele trecute ceva de necrezut: o mare parte din cei rămași la sate, nu vor să desființeze colhozul și să-și reia pământul, pentru care părinții lor au fost schingiuți în anii '50 că nu voiau să-l dea! Îmi pare un semn al marei degradări a sufletului românesc, de către ciurma roșie adusă în tancuri. Păcat!...

O.-România: Spre rușinea mea -efect al nopții comuniste în care am trăit-am puține informații despre activitatea Românilor din acel hinterland de confluență dintre civilizațiile franceză și germană. FSN-ul a reușit să strecoare o serie de bazaconii privind viața fraților din Diasporă. La noi, atmosferă haotică, sărăcie multă, puterea ne păcălește ca într'un joc de-a v'ați ascunselea, dar sperăm că vom găsi noi drumul. Vă trimit ce-am editat aici: col. Buridava și Studii Vălcene. Și dacă mi-ați trimite ceva pentru revista mea...

R.-România: Au apărut pe-aici niște vistavoi de-ai lui H. Sima, cari afirmă că exilul e cu ei. Le este greu să se desbare de minciună. A fost și pe la mine unul, se vede că au întâmpinat greutăți, căci o lăsase mai moale, spunea că H. Sima s'ar putea și retrage, dar să lase un urmaș pus de el! Le e teamă de scormonirea trecutului, le e teamă de adevăr; dar pe acesta, i-am spus, noi nu-l putem ascunde, fără a ne desființa singuri. Conducerea lui H. Sima n'a fost legitimă, și n'a avut la bază respectul poruncilor legionare, ci terorism și vicleșug. De această judecată le este lor frică! dar, se știe...

C.-St. Unite: admirabil numărul jubileului, cu Roma eternă. Trimit 30 dolari.-

F.-Franța: Îmi place foarte mult și admir lupta fraților din Basarabia. Pe Leonida Lari o cunosc personal, am fost la ea acum doi ani. Admir și bogăția știrilor din Vatra, actuale și istorice. Sunt român de pe Valea Siretului...

B.-Franța: Ca prin minune mi-am putut procura, în fotocopie, numărul ultim din "VATRA". Mi-a plăcut foarte mult, mai ales "Denunțarea unei revoltătoare defăimări" de dl Duiliu Sfîntescu. M'a mișcat foarte mult, trezindu-mi amintiri din cele povestite de bunica. Sunt nepotul legionarului Boar Dimitrie, plecat din țară după 23 August 1944 și de care n'am mai știut nimic de-atunci.

S.-Germania: Ani de zile am trimis multe -circa 2000- cărți la Biblioteca din Freiburg. Dar, în ultimul timp, mi-au spus mereu că nu mai au loc să primească ceva, încât volumele ștampilate pentru Freiburg... putrezesc în pivniță. Păcat!

S.-Elveția: Dorind din inimă ca "Vatra" să-și continue -decenii de-acum înaintea-remarcabila activitate de informare corectă a Românilor de pretutindeni, alături contribuția mea pe anul 1991 (Eurocec în valoare de DM 80-).

C.-Germania: Modestă contribuție pentru lupta cea dreaptă: 300 mărci.-

H.-România: Am rămas plăcut impresionat în urma lecturii unor articole în care Mișcarea Legionară este elogiată și discutată în exil. E un semn bun că eșim la suprafață demonstrând lumii că existăm în ciuda călăilor ce ne-au lovit dealungul atâtor prigoane. Sunt și eu unul care m'am dăruit Mișcării din fragedă tinerețe, luptând și crezând nelimitat în ideologia legionară, jertfindu-mi 17 ani din viață prin închisorile carliste și mai ales comuniste. Tracasat și persecutat de securitate, tot timpul m'am păstrat curat, ca să ajung la această înșelătoare libertate. Aduc salutul meu colaboratorilor dela VATRA. Nu știu aproape nimic despre exilul legionar și mă bucur că Mișcarea există.

Imi permit să amintesc un fapt care poate să spună Ceva. Eram în Iunie 1938 în închisoarea Văcărești, unde l-am cunoscut pe Max Augnit, condamnat în afacerea SKODA. Dela el am aflat că soarta CĂPITANULUI a fost discutată și hotărâtă de regele Carol și ARMAND CĂLINESCU încă după alegerile din 1937. Eram singurul legionar la spitalul Văcărești; discuțiile cu dânsul au făcut să-i plac și să se deschidă, văzând în mine dăruire și elan în ceea ce credeam. Compătîmîndu-mă, mi-a spus: Păcat de voi, Căpitanul vostru e condamnat să dispară din viața politică a țării; pe trei liste șefii voștri vor sfârși; forțe pe care voi nu le cunoașteți guvernează lumea și CĂPITANUL prea cinstit și intransigent, fapt ce constituie în politică cea mai mare greșală. - Printr'un bilet trimis prin camaradul Dragnea, care era între ziduri, am comunicat cele auzite dela acest mare magnat, care știa manevrele ce se făceau pentru distrugerea noastră.

N.-St. Unite: La jubileul de 40 de ani de muncă, abnegație și speranțe, vă felicit și vă doresc să vedeți împlinit marele vis românesc din testamentul cunoscut: "O țară ca soarele sfânt de pe cer". Cu speranța că "românii" ce "conduc" azi se vor trezi la realitate, dau și eu cât pot, pentru drumul Vetrei către Țară. Fie ca munca ce o depuneți de decenii să lumineze cu adevărul despre țelul Căpitanului și-al omului nou. Cu respect pentru munca ce o depuneți...

N.-România: Scrisoarea am primit-o de Paști, zi în care adunam în mine credința în ziua Renașterii noastre naționale! Căci numai această credință ne dă puterea de a rezista și a nu ne părăsi Țara tocmai acum, în momente de grea încercare pentru definirea viitorului ei. Cuvintele de apreciere și îmbărbătare ne sunt de un folos spiritual esențial. Pentru că la grele încercări suntem supuși! Societatea noastră își propune să contribuie la renașterea culturii și a societății civile românești. Edităm și cărți, primele fiind "Mai bine mort, decât comunist", de Vintilă Horia, și "Patimile după Siberia", de Ștefan Moldovan. Susținem, de asemenea, existența unui foarte valoros grup folcloric.

H.-Canada: Noi tineretul credem necondiționat în viitorul României libere, democratice, pe care nici ura, nici uneltirea vicleană și mișelnică, nu-l pot împiedica.

B.-Franța: Trec anii, dar vă văd mereu verde! An Nou cu sănătate și putere de a lămurii pe cei ce împrășcă cu noroi Legiunea. Ea nu e responsabilă de isprăvile cocoșatului în fruntea ei. Mă doare când văd în toată presa că legionarii sunt bandiți, asasini și mai știu eu ce. Am trimis două pachete fratelui, cu mâncare și haine: au fost furate! Năravurile au rămas! Un camion de 20 tone a mers direct în două sate de lângă Năsăud să împartă mâncare, haine și medicamente cu ajutorul preotului și învățătorilor. Nu au încredere în "autoritățile" lui Ilici. Mare problemă pentru România sunt și țiganii, "refugiați" cari ne fac de rușine. Cereșesc și fură! Alăturat, 200 de franci pentru VATRA.-

M.-Franța: Tocmai când să mă entuziasmez și eu de pacifismul mujicului, iată-l pe Gorbaciov asmuțindu-și hoardele pe bieții Balți! Cereau și ei o țară de dreptate, dar democrația le-a venit pe șenile de tancuri. Iliescu nostru, cu ovreiul său, desigur jubilează, iar noi adăogăm alți ani la speranța reîntoarcerii, dacă viitura levantină s'o îndura să ne dea certificate de români...

Iată că ne-a părăsit și Moș Ciobanu! A căzut în curtea lui, mergând să-și îngrijească orătăniile. Și femeia, văzând după un ceas că nu mai vine, s'a dus și l-a găsit țepăn. A avut o foarte frumoasă slujbă, în biserică la St Andelain. Preotul din Pouilly a slujit și cuvântat. El îl vizitase de mai multe ori. "Peste toate o lopată de țărână se depune!". Bunul Dumnezeu să-l ierte, și să-l hodi-nească'n pace, iar țărâna Galilor să-i fie ușoară!.-

C.-Austria: Îți doresc multă sănătate, căci, vorba românului, "belelele curg". După 49 de ani am fost, în Septembrie, două săptămâni la București. Am întâlnit mulți camarazi, cu ani grei de pușcărie la activ. Unul a avut în grupă, la canal, pe Coposu, care a avut o ținută admirabilă! Alătur 100 de mărci pentru Vatra.-

N.-St. Unite: În Curierul Românesc văd că Iliescu îndeamnă pe pribegi să se întoarcă acasă; în Vatra văd că unul care l-a luat în serios a fost ridicat după 24 de ore și expulzat! Păcat de atâta sânge românesc vărsat!...

D.-Germania: La viile mele urări, alătur un cec de 200 mărci pentru Vatra.-

B.-Franta: Vream să vorbim de tot ce ne este scump în viața asta înverșunată a ethosului românesc,destrămat,ba chiar mutilat în țară de 52 de ani încoace, - iar,prin străinătăți,deși cu libertăți de conștiință și expresie,ethosul nostru apare deteriorat în mare parte,pervertit și vopsit mediatic,când de ignari când de patrihoți.Cine sunt patrihoții,mincinoșii,cațavencii,megalomanii,beții de cuvinte nepotrivite cu istoria noastră adevărată,cu soarta țării abandonată pe-restroicii lui Gorbaciov? Românii de baltă din proza etico-politică ai lui Eminescu! Neo-fanarioții de azi sunt produsul unei jumătăți de veac de ciocoism de stat marxist,care a eliminat fizic și denaturat moral,prin foamă,bătă și temniță,pe supraviețuitorii singurei clase pozitive,biologic și spiritual,a neamului românesc.Omul român "de țară": nobilaș,țăran chiabur,țăran pâlmaș,"inteligentia" ieșită din sânul lor dealungul mai multor generații de luptă socială,ecologică,culturală,având ca țintă împlinirea idealului național.Idealiști,visători,caractere călite "în adversitate",sacrificându-și viața pentru neamul și țara din moși-strămoși? Îi cauți azi cu lumânarea în România "eliberată",în fond ultima colonie sovietică,pierdută în balta cu miasme a unui imperiu în descompunere.Despre Basarabia,Bucovina,Transilvania.... alții vor decide,la momentul oportun,despre noua așezare a României,cât va mai rămâne din ea! Vor decide stăpânitorii planetei,gestionarii puțurilor de petrol... Urez spor în continuarea Vetrei,care rămâne o speranță și o certitudine în viitorul greu lovit de soartă al Românilor de pretutindeni.Certitudinea că va ieși la lumină adevărul,scriș și luminător pentru cei cari acum află ce-a fost România -în bine și rău-,ce va trebui să fie iarăși,în bine și dreptate.Deșteaptă-te,Române!-

G.-România: Am rămas foarte mirată,văzându-vă preocupați de situația de-aici. Sigur că,dela distanță,situația noastră vă pare tragică.Dacă,însă,nu am murit în cei 45 de ani trecuți și am știut să sfîșim în continuare acest minunat și drag pământ al nostru,nu ne speriem nici de aceste zvârcoliri.Se vor rezolva toate și vom ajunge unde dorim.Poate Dumnezeu ne va ajuta să ne rezolvăm vișul.Speranța,credința și iubirea au fost pietrele de temelie,cu ele am răzbit peste toate vicisitudinile și așa va fi în viitor.Noi nu ne speriem,am învățat să luptăm și n'am uitat să sperăm!-

P.-Brazilia: Azi,13 Februarie,înmormântarea lui Moța și Marin.Din gara Dornești,unde venisem în marș prin zăpadă cu un grup de legionari din Putna,am fost învoit să însoțesc trenul mortuar,cu sfintele sicrie înfășurate în tricolor.. Vasile Militaru a publicat atunci,în "Buna Vestire",un poem închinat eroilor.Dar de la palatul urgiilor s'a pornit un lanț de fărădelegi,continue de Antonescu și de Dej,de ciubotar și până azi.Deportărilor le-a căzut victimă și fratele meu Nicolae,ucis în Siberia.Țara a ajuns colonie sovietică,oamenii despoiați de bunuri și înflămânziți,ierarhii ortodocși reduși la zdrențe,elita românească între sârme.Scânteia dela Timișoara a incendiat toată țara,dar rezultatele sunt rușinoase.Fiii de viperă,parveniți la guvern,refuză să restituie ce-au furat,până și ogoarele gospodariilor! Va trebui ca tot noi,fiii unei Românie creștine,să vedem ce este de făcut.Să închinăm Patriei ultimii ani din viață,ruinată printre străini,căci țara va trebui reconstruită din temelii.-

B.-Germania: De la ieșirea dela Vaslui,Berneș n'a mai făcut politică,dar asta nu l-a scutit de lagărele comuniste.La 80 de ani și-a publicat,înregistrând mare succes,ultima-i carte,despre "filosofia țăranului român".Dar noaptea a avut o perchiziție de 5 ore,cu confiscarea tuturor manuscriselor,iar a doua zi,la poliție,l-au bătut rău,ca să nu uite că trăiește în epoca luminii...

G.-Elveția: Sper c'ai primit monumentalul album al dlui Ionițoiu,cu cei căzuți în revolta din Decembrie,uciși de securiștii lui Ceaușescu și ai urmașului său fidel și mai ticălos,Ion Ilie Iliescu-Bătă.Sotia și-a adus-o din Rusia...

D.-St.Unite: Pentru tot binele ce-l înmulțiți în Vatra,vă mulțumesc! Și vă urez toate bucuriile Sfintei Învieri și mulți ani! Alături un cec,cu obolul meu.-

B.-St.Unite: Poate vă întrebați sau mirați de lipsa de vești sau comentarii de ce se întâmplă în România,dar am obosit de atâta prostie și negură,de atâta ghinion,ură,ceață mintală și zbatere pe loc!-

C.-Germania: O urare pentru bolnava noastră patrie; iar Vetrei,putere să potolească mai departe aleanurile inimilor noastre amărâte! Alăturat,un cec.-

C.-Germania: E o performanță în palmaresul presei române din exil,apariția neîntreruptă a Vetrei vreme de 40 de ani,Muncă sânguincioasă - și de unul singur! Poate este prematur s'o răspândești în țară.Comuniștii dela putere vor boicota-o,considerând-o legionară și fascistă.Dar Iliescu și Roman nu mai au zile multe la cârma bietei noastre Românie.Cu voia Cerului,lucrurile se vor schimba.În sensul dorit de noi,sperăm.Situația actuală din republicile baltice mă determină,însă,să fiu prudent,dacă nu chiar pesimist.-

- Const. Gane, P.P. Carp și locul său în istoria politică a țării (ed. 1936): Se impune să mai arătăm acum, la sfârșit, cum privea Carp viitorul, ce credea despre felul cum va trebui să se lichideze un trecut care nu mai corespunde cu nevoile, cu ritmul vremii. Interviewat asupra acestui lucru de N.D. Cocea, bătrânul pustnic de la Țibănești îi spune, în 1913: "Trecutul se va lichida prin revoluție!". Mirat la culme, Cocea îl întreabă: "Cum? Dvs spuneți lucrul acesta?".

- "Da - răspunse Carp; nu văd altă mântuire pentru statul nostru decât într-o revoluție. Sunt ani îndelungați de când o văd venind, cu ochii. Cangrena s'a întins așa de mult, partidele politice și clasele conducătoare sunt așa de putrede încât numai cuțitul chirurgului ne mai poate scăpa de dezastru! Cine va face această revoluție? Pătura conducătoare? Țărănimea? Nu! Revoluția viitoare va izbucni din însăși intensitatea răului! Precum în organismele intrate în descompunere vibrează și se ridică germeii vieții, tot astfel din putregaiul organismelor sociale căzute în decrepitudine se hrănesc și se înalță forțele noi ale vieții. E un vechi proverb românesc: "Cui pe cui se scoate"! Alcătuirea politică actuală va fi sfărâmată prin chiar elementele de decadență, de slăbiciune și de moarte pe care le conține! Răul va înceta prin însăși întinderea răului!

Revoluția se apropie. O văd cum vine și cum crește la sânul partidelor noastre politice și mai ales în rândurile tinerimii conștiente care, mâine-poimâine, va lua locul generațiilor de astăzi. N'o doresc, pentru că nu doresc țării acesteia frământări și vărsări de sânge. Dar nu mă tem de dânsa. Toate popoarele cu adevărat mari au trecut prin zguduirii profunde și au primit botezul sângelui! Un popor, ca și o credință, are nevoie de sacrificii, de entuziasm și de martiri. Martirii revoluțiilor nu și-au vărsat niciodată sângele în zadar. Și numărul lor nu mă sperie".

Carp făcu o pauză. Apoi termină cu o glumă: "Popoarele sunt ca și șopârlele: oricât le-ai tăia coada, coada crește din nou. Și dacă doresc ceva poporului acesta, care merită o soartă mai bună, e să nu-și precupețească niciodată sângele și coada".-

- Andreas Hillgruber, Hitler, König Carol und Marschall Antonescu, Wiesbaden, 1954: "Legiunea Arhanghelul Mihail", întemeiată în 1927, denumită în 1930 "Garda de Fier", era creația exclusivă a lui Corneliu Zelea Codreanu, un om plin de pasiune politico-religioasă. În afară de multe idei comune - în special aversiunea hotărâtă împotriva bolșevismului - erau deosebiri fundamentale față de național-socialismul din Germania, cu care Mișcarea Legionară a fost adesea asemuită. Diferența era în primul rând caracterul profund creștin al Mișcării românești. Antisemitismul acesteia era de natură religioasă și națională, nu rasistă. Cu purtătorul de fapt al propagandei antisemite din România, Profesorul Cuza, Codreanu nu avea nici o legătură. Acesta a fost unul din principalele motive pentru care reuniunea cu grupul Cuza-Goga nu s'a realizat. Obiectivul lui Codreanu era înlăturarea pseudo-democrației din România și reînnoirea statului român printr-o conducere autoritară, înrădăcinată solid în creștinismul ortodox. Principiile Mișcării izvorau, fără nici o îndoială, dintr'un patriotism autentic.-

- N. Steinhardt, Jurnalul fericirii, ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1991: 1961, la Jilava, pe secția întâi, în celula numărul nouă, vreme îndelungată cu un macedonean, Anatolie Hagi-Beca. El, macedonean și legionar; eu, evreu botezat și naționalist român: ne împrietenim numaidecât. (Mă însoțește și faima mea de ovrei care a refuzat să fie martor al acuzării în procesul intelectualilor mistico-legionari). Ajungem curând la concluzii care ne bucură pe amândoi. Lucrul de care ne dăm seama și el și eu este că ne aflăm deopotrivă îndrăgostiți de ceea ce găsim cu cale să numim "fenomenul românesc", altfel spus de poporul român, de peisajul, de cerul, obiceiurile, interioarele, câmpurile, munții, ceapa, țuica, ospitalitatea, echilibrul din spațiul nostru. Socotim că suntem deosebit de îndrăgitiți să iubim în deplină cunoaștere, deoarece suntem, fiecare în felul său, pe jumătate în cuprinsul românismului și pe jumătate în afara lui, într-o situație cum mai prielnică nu poate fi pentru a prinde, a pricepe și a suferi. Român prin sânge, Hagi-Beca a venit totuși pe teritoriul țării la douăzeci de ani, din străinătate; la rândul meu, născut și crescut aici, sunt străin de sânge. Laolaltă alcătuim, cine știe, un ins întreg, ca acel personaj din Napoleon of Notting Hill al lui Chesterton, real numai prin contopirea minților celor doi eroi ai cărții. Venit din afară unul, făurit înăuntru dar din altă plămădă celălalt, ne descoperim în aceeași peste măsură de încântați și îndrăgostiți de tot ce este românesc.-

- Dintr-o relatare contemporană, în Boian News Service, New York, Nov. 1981: "La 24 Aprilie (1821, în ziua de Paști), după ce cadavrele celor martirizați fuseseră lăsate trei zile suspendate în spânzurătoare, marele vizir Benderly porunci

ca acestea să fie date jos și pe acela al Patriarhului să-l lase în seama unei grupe de jidovi, aleși printre cei mai josnici dintre israeliții din Constantinopol, care-și luaseră sarcina să-l târască pe străzi și apoi să-l arunce în mare. O escortă de ieniceri fu comandată ca să supravegheze executarea acestui ordin păgân. Așa ceva nu se mai făcuse niciodată, nici împotriva celor mai faimoși scelerati. Așa au fost tălăfite cu oroare rămășițele Patriarhului și ale celorlalți martiri, profanate de mâinile celor mai pătimiși dușmani ai credinței, ștergând cu ele noroiul băltoacelor, tratându-le ca pe niște obiecte de batjocură ale ferocei dușmăanii din partea urmașilor poporului ucigător de Dumnezeu. Turcii înșiși păreau uimiți de grozăvia acestei comportări. O jenă vagă se citea pe fețele lor; liniștea pe întreg acest parcurs nu era întreruptă decât de vociferările și injuriile vărsate din gurile acestor evrei asupra victimei, - care părea a zice gădelui, în timp ce era târâtă prin fața seraiului unde prea înaltul sultan se postase să contemple înfiorătorul alai: Împărăția ta va fi una deosebită - tu nu te vei uni în moarte cu predecesorii tăi! În sfârșit, această saturnalie oribilă a tiraniei și abjecțiunii ajungând la țärm, cadavrul lui Grigorie, acoperit de murdării, mai puțin desgustătoare totuși decât injuriile ce i se adresau, fu aruncat în mare sub privirile credincioșilor care se aținuseră după cortegiul. Aceștia nu întârziară să-l regăsească și să-l adauge relicvelor marilor martiri, cu omagiu funebru demn de rangul ilustrului dispărut. Fiecare din acele zile era marcată de sângeroase nelegiuiri, prădare și demolare de biserici. Profanarea bisericii metropolitane Sf. Nicolae a satisfăcut cu 200.000 franci aviditatea sultanului, care găsisese deșartă trezoreria patriarhiei, ale cărei venituri mergeau pentru săraci, văduve și orfani". Și... pentru eterie, am adăoga noi, căci doară de aceea fusese și patriarhul spânzurat!-

- Luigi Villari, Affari esteri (1943-1945), Roma 1948: În Mai 1944, guvernul român trimitea un reprezentant oficios al său pe lângă Republica Socială Italiană, în persoana dr. Gregorian, atașat cultural. El fu însărcinat de dl Mihai Antonescu cu un mesaj către Mussolini: România vedea apropiindu-se dezastrul militar; forțele ei economice și în oameni erau sleite; nu părea a mai fi de-acum altă cale de ieșire decât aceea de a întinde mâna Aliaților (ceea ce România făcea deja fățiș prin principesa Marta Bibescu la Constantinopol și prințul Știrbei la Londra); Conducătorul însuși ar fi sperat să poată urma această cale, de acord cu Republica Socială Italiană, pe care o socotea la fel de doritoare de a se desliși de Germania. La 5 Mai 1944, Alexandru Gregorian fu primit de Mussolini în Villa Feltrinelli (la Gargnano), pe Lacul Garda.-

- Traian Herseni, în "Mișcarea Legionară și muncitorimea" (București, 1937): Mișcarea Legionară nu promite și nu oferă nimănui nimic. Ea constituie o organizație în care cel care intră dă totul și nu cere în schimb nimic. Legionarismul se întemeiază pe credință și pe jertfă. Cine nu crede în putința unor zile de mărire românească și nu este gata să jertfească totul pentru înfăptuirea lor, n'are ce căuta în Legiune. Acî nu e vorba de interesele unui ins și nici de interesele tuturor laolaltă, ci de soarta unui neam, care vrea să se înalțe în istorie și să-și creeze un veac al său... Marile efortări ale Mișcării Legionare de a creea o epocă de strălucire românească nu desleagă numai problemele naționale, ci toate problemele care au la bază un drept sau o dreptate, așa dar și problema socială... Mișcarea Legionară nu urmărește numai înălțarea neamului românesc ca forță și mărire politică, ci și ca putere și frumusețe morală, ca tot ce poate fi în noi omenie!-

- Ernest Bernea, în "Stil legionar" (București, 1937): Odată cu apariția Legiunii în orizontul istoriei noastre naționale a luat naștere și un nou stil de viață, un stil propriu neamului românesc. Pornită din viață, din nevoi românești și umane totodată... ea înlătură tot ceea ce, sub pretenție de civilizație și rafinement, desfigurează chipul omului și îl îndepărtează de natura sa proprie... Legionarul are un frate bun în țăranul român, în țăranul nealterat al satelor de munte... Stilul legionar este stilul românesc de a fi, stilul de viață al acestui neam care are un pământ al său, un cer și un Dumnezeu al său...

- Nicolae Lupan, în "Basarabia și Bucovina", București, Martie 1991: Cât despre așa zisa "Republică Moldovenească", sovietică sau nesovietică, eu personal n'am recunoscut-o și n'o recunosc... Basarabenii n'au cerut nicăieri și niciodată să fie rupți din trupul țării natale, România... N'a existat, nu există și nici poate exista vreodată o cetățenie basarabeană, sau bucovineană! După cum nu poate exista cetățenie oltenească sau muntenească! Între Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră nu poate fi vorba decât de o singură limbă - limba română! Între Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră nu poate fi vorba decât de un singur popor: poporul român! Între Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră nu poate fi vorba decât de o

singură cetățenie - cetățenia română! Între Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră nu poate fi vorba decât de o singură țară - România! Iar țara nu poate fi identificată cu un regim politic, fie el autohton sau de ocupație, cum e cazul Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutului Herței.-

- Petre Vălimăreanu, Intronizarea lui Teoctist, - în Vatra, Mai-August 1988:

Într'un almanah pe anul trecut al agenților în sutană se descrie pe larg intronizarea patriarhului de curte al lui Ceaușescu, Teoctist. Vedem acolo o lungă listă a reprezentanților ortodoxiei "din toată lumea"; totuși, nimeni dela Chișinău, dela Cernăuți, dela Hotin, Tiraspol sau Cetatea Albă, deși la pagina 48 stă scris că "hotarele Bisericii stau acolo unde se află hotarele neamului". Se vede că basarabienii, nord-bucovinenii și herțenii nu mai fac parte - nu numai din neamul românesc, dar nici măcar din această lume...

Arătându-se "coplesit de fiorul răspunderilor" (chiar așa a zis!), Teoctist a vorbit apoi ca un agent electoral al stăpânului analfabet, bălăjind ceva despre "prezentul nespus de bogat în realizări, al poporului nostru, care, deplin stăpân pe destinele sale, își făurește cu hărnicie viitorul și își apără cu fermitate înfăptuirile, independența și suveranitatea". Și asta, în vreme ce lumea crapă de foame și de frig, iar bisericile se dărâmă!...

Patriarhul Ierusalimului a vorbit de "legăturile străvechi și sfinte dintre cele două Biserici Ortodoxe surori, amintind cu recunoștință de evlavia voievozilor și credincioșilor români revărsată dealungul secolilor asupra Locurilor Sfinte". Și'n adevăr că legăturile au fost cât se poate de frățești: din Principate plecau saci de aur spre locurile sfinte, iar de acolo ne veneau saci de... binecuvântări: ortodoxe, se înțelege...

De la macabrul praznic nu putea lipsi nici Drăgan, mers acolo ca să-și exprime "bucuria și satisfacția pentru cinstea și onoarea de a participa la această mare sărbătoare a Bisericii strămoșești"! Nu știm cine au fost strămoșii domnului Drăgan; probabil nu-i cunoaște nici domnia sa, de vreme ce și azi, în loc să cerceteze arhivele cojocăriilor din Lugoj, mai dibuie încă, în căutarea lor, printre... dogii Veneției; dar reprezentanții Bisericii noastre strămoșești, de la martirii descoperiți la Tomis și până la cardinalul Hossu, sau Ioan Moța, au avut alte preocupări decât aceea de a adulmea ciolănele...

INSCRIȚIE PE POARTA SECURITĂȚII

Suna-vor trâmbițele libertății	Văzându-și implacabilul sfârșit
Și vor cădea aceste porți de fier,	Și chiot vesel fi-va toată țara.
Sub care zac în umbre de mister	
Toți însetații crainici ai dreptății.	În ziua-aceea sfântă și măreață,
	Sorbind în ochi lumina cu nesaț,
Va scheuna neputincioasă fiara,	Cu vâjnoșii de cremene în braț,
Cu botul pus pe labe și strivit,	Un neam întreg va fulgera la viață.

&& Străduințele dlui prof. Vasile Măruță de a înfrăți liceele "Chopin" din Nancy și "Brătianu" din Pitești au reușit. În Iunie trecut a putut astfel aduce pe o lună 35 de elevi din țară, iar 25 de elevi și profesori francezi au plecat în Aprilie să viziteze Piteștii și împrejurimile. Au fost așteptați pe peron cu cântece, flori și entuziasm, dar francezii au întârziat cu două zile: cu un pretext oarecare, ungurii nu i-au lăsat să tranziteze, așa că au trebuit să ocolească pe la Belgrad. Pentru toamnă sunt în proiect alte vizite, la Câmpulung, Albești, Topoloveni, etc. Se lucrează deasemeni la înfrățirea celor două orașe, Pitești și Nancy. Orice fereastră deschisă spre Apus este bine venită!-

&& La 22-26 Aprilie a avut loc la Sorbona colocviul "Romanité et Roumanité" sub înaltul patronaj al unor instituții și personalități franceze și sprijinit de ministerele de resort. Au participat specialiști ai limbilor neolatine din Franța, Italia, Spania, Portugalia, Germania, Austria, Belgia, Olanda, Danemarca, Grecia, Bulgaria, Ungaria și Israel, cum și Români din țară și străinătate. Numai Românii basarabeni n'au primit vizele sovietice și n'au venit. Au luat parte peste 120 de cercetători, iar colocviul s'a desfășurat în 3 secții. Reținem comunicarea dlui Ștefan Frățean din Chitighaz, "Despre minoritatea românească din Ungaria".-

&& La Bologna au fost asasinați la începutul anului 3 carabinieri. Trei au fost și revendicările crimei, cum vedem în "Corriere della Sera" (8 Ianuarie); printre ele, și "cea mai probabilă", una semnată de "legionarii Gărzii de Fier". Or fi niscăi "legionari", detașați în misiune, de Iliescu, din ceata "minerilor", dar, și aceștia, ce să fi avut cu bieții jandarmi italieni? Sau, să fi fost dintr'ai lui Sima? Dar, pe lângă că aceștia se pricep mai bine la cădelniță (pentru "jucării", vorba lui Avram Iancu), ei au plecat de mult din Legiune: de când și-au abandonat crezul de dragul "omului". Rămâne doar să constatăm ce "nume" le-a rămas legionarilor, sub bagheta lui Sima: de pistolari planetari!-

&& Biserica Română Unită din Paris și-a sărbătorit Duminică 28 Aprilie, odată cu onomastica rectorului ei, hramul. Au slujit mons. Cosma, pr. Surdu (din țară), Gherman (Belgia), Goia și Traian Olănescu, ajutați de corala Traian Popescu. A vorbit apoi mons. Jean Mascoud, delegatul arhiepiscopiei Parisului, egiptean de origină. Printre participanți, dr. Corneliu Rotaru, Corneliu Crișan, dr. Tatu, Ilie Năvală, fam. Vălimăreanu, etc. Mai târziu, în cerc restrâns, dl Ion Rotaru a spus câteva cuvinte, elogiind pe mons. Cosma, amintind de vizita, la 1 Decembrie, a episcopului Hossu dela Oradea și propunând, cu argumente național-bisericești, ridicarea Misiunii Unite la rangul de episcopie. Mai puțin clar a fost când a indicat pe mons. Cosma ca viitor episcop: căci ceva mai înainte arătase cum istovitoare-i activitate "l-a obosit într'un mod cât se poate de tare", drept care, pentru refacere, "Sfinția Sa are nevoie de un repaos, total și absolut, de cel puțin 3-4 luni pe an"; or, aici ni se pare a vedea o contradicție: căci episcopatul nu-i o premiere, sau decorație, ci loc de muncă și mai îndârjită...

&& La 25-26 August a avut loc la Uzdin cea de-a 30-a manifestare a folclorului și muzicii românești a amatorilor din Banatul înstreinat. Și-au dat concursul asociațiile culturale și persoane din Uzdin, Vârșeț, Nicolinț, Coștei, Torac, Locve, Doloave, Satu Nou, Sutiesca, etc. Senzația serbărilor a fost participarea la ele a unei echipe a Aromânilor dela Scopie și -și mai senzațional!- a unei alte echipe, de la Bor, pe Valea Timocului, a căror "producție" a entuziasmat -și pe bună dreptate!- pe reporterul dela "Libertatea" din Panciova, de unde luăm informațiile. Se poate vorbi, deci, de o primă reuniune culturală a românimii din Iugoslavia: Banatul înstreinat, Macedonia, Valea Timocului!

O nedumerire ne-a rămas totuși: De ce gazeta aceasta, românească, numește pe frații din Valea Timocului "vlahi", ba chiar "locuitori din răsăritul Serbiei", și nu români? Persistă încă vechea teroare șovinistă? Păi ei sunt români ca toți românii; privind fotografia, publicată în aceeași revistă, i-ai crede de prin Vrancea! De ce-or fi românașii noștri așa de mălăieți? Căci iată: pentru o mână de sârbi din Banatul nostru, aceștia se gândesc să ceară, nici mai mult nici mai puțin decât episcopie la Timișoara; pe cand, pentru sutele de mii de Români de pe Valea Timocului, ai noștri nu îndrăsnesc să ceară nici măcar o școală primară!...

&& Pelerinajul la Soultzmatt a fost mai numeros ca în ultimii ani. Au slujit preoții D. Em. Popa-Freiburg, Crăciunescu-Düsseldorf, Constandache, Brătan-Paris, Șandru-Arad, Al. Pop-Aachen și Vasile Dâșlea, recent venit din țară. Prof. Piscoci s'a prezentat, din partea "Mioriței", cu un bogat stand de foarte actuale cărți. A fost și pr. Iorgulescu-Strasbourg, cu Doamna și fetițele în splendide costume românești. Prințesa Sofia a citit un mesaj din partea fostului rege Mihai. Au vorbit dnii Ticu Dumitrescu, pentru foștii deținuți, și Mircea Munteanu, din partea celor ce-au declanșat revolta la Timișoara. Remus Radina, ca totdeauna, cu organizarea și "onorurile casei". Vremea prielnică a favorizat un picnic prelungit.-

&& Dl Cicerone Ionițoiu va scoate, în curând, Cartea de aur a rezistenței românești împotriva comunismului, cuprinzând vreo 15.000 de nume și mii de fotografii, în capitole pe categorii: morți în închisori, copii născuți în închisori, femei, cadre universitare, miniștri, generali, căzuți în revolta din Dec. '89, omorâți după revoltă, victimele dela 13-14 Iunie, etc. Conținutul cuprinde așadar toată perioada groaznicului genocid perpetrat în România după 23 Dec. 1944 până la zi, și niciodată nu vom putea fi destul de recunoscători dărzului cronicar al vremilor de iad, că ne ține mereu în fața ochilor munții de suferință și de crimă, în speranța trezirii din somnul cel de moarte în care ne-adânciră barbarii de tirani. Costul lucrării, care va fi voluminoasă, încă nu-l știm. Dar credem că nici n'are preț! Cei ce vor să o aibă -și vor fi, desigur, mulți Români adevărați!- nu vor sta a cântări hârtia. Căci, chiar de s'ar "greși" și-ar da mai mult, banii vor folosi atât răspândirii în țară a lucrării, cât și pentru alte lucrări la fel de actuale, pe care autorul le are în proiect.- Adresa dlui Ionițoiu: 48 Rue de Wattignies - 75012 Paris.- Telefon: 43 41 49 56.-

&& De Ziua Eroilor, 16 Mai, Românii din Paris au mers la cimitirul Montmartre, unde odihnesc mai mulți din veteranii luptei anticomuniste. Aceiași inimoși fondatori ai Asociației foștilor deținuți politici au trimis, pentru aceeași sărbătoare a Înălțării Domnului, în țară, unde se urmărește reînvierea cinstirii eroilor noștri, comemorare pe care ocupanții țării n'aveau niciun interes s'o cultive -ba dimpotrivă!-, trei coroane, de depus la Canal, la Jilava și la Aiud.-

&& Biblioteca Română din Freiburg a avut și anul acesta obișnuita întâlnire de Bobotează, cu colinde și "un pahar". Pr. Popa a "botezat" saloanele, iar profesorul Habenicht a vorbit despre obiceiurile românești de sărbători.-

S E M N A L Ă R I

- Vasile Iliescu, Adevăruri triste, - în "Mărturia", München, Ian. 1991. -
- Const. Macri, Un alt punct de vedere, - în "Căminul românesc", Geneva, Dec. 1990. -
- De la frații noștri rămași încă, și după Trianon, în Ungaria, primim "CALENDARUL NOSTRU" pe 1991, volum de vreo 300 de pagini, bine întocmit și bine tipărit, luxos am zice, care dă o imagine generală asupra vieții lor. Știam, după primul război mondial, că rămăseseră acolo peste 100.000; după al doilea, se vorbea de 50.000 sau 60.000; azi, abia se mai vorbește de vreo 20.000! Și asta spune tot despre viața lor sub niște stăpâni, cari azi ar vrea să dicteze și majorității române din Ardeal! Din calendar se vede totuși o serie de elemente vii, iar deschiderile de după desumflarea excrocheriei comuniste par a înlesni un nou avânt.
- Românii din Crișana înstreinată au un liceu la Ghiula, un vicariat ortodox tot acolo, o secție la Facultatea Pedagogică din Seghedin, școli și biserici - ortodoxe și unite - mai în fiecare sat. Nume de localități: Aletea, Apateu, Bătania, Bedeu, Crâstor, Cenad, Chitighaz, Giula, Jaca, Leta, Micherechi, Otlaca, Pocei, Săcal, Vecherd, etc., situate în 3 județe: Bichiș, Bihar-Haidu și Ciongrad.
- Colaborează: pâr. vicar Pavel Ardelean, pr. dr. Ion Octavian Rudeanu, Gh. Marc, Gh. Petrușan, Stela Nicula, Iulia Olteanu, Gh. Santău (La Vălenii de Munte), Florentina Oltean (cu impresii despre un drum în România), dr. Șt. Cioca, Aurel Becan, Lucia Borza, prof. V. Popeangă, Ilie Ivănuș, Ana Hoțopan, V. Roxin, etc. Liceul "N. Bălcescu" din Giula a dat în lunie trecut 28 de bacalaureați; sunt reproduse fotografiile a trei dintre ei, foarte frumoase chipuri românești: Aurica Nedrașu din Chitighaz, Petru Olar și Elena Ardelean din Micherechi. Pozele abundă. Foarte interesantă, pentru noi, întâlnirea lui Vasile Roxin la niște cursuri de vară din București, cu poezii Matei Valeriu și Nina Josu din Basarabia și Arcadie Suceveanu din Bucovina, cărora li se reproduc și niște poezii - ca și din Ana Blandiana și Gr. Vieru, acesta din Basarabia. Cu astfel de antene, întinse spre toată zarea românească, și cu avântul reluat, nu ne mai temem de viitorul fraților români rămași acolo! -
- Geneviève Esquier, La Roumanie derrière le masque, - în "L'Homme Nouveau", 20. I. 91. -
- Pr. J. Goia, Les événements de Baia Mare, - în "Catacombes", Martie 91. -
- Eugen Șt. Holban, Basarabia românească. - O foarte prețioasă carte de "mărturii", dovedind identitatea Basarabiei și Bucovinei septentrionale cu celelalte ținuturi românești prin comunitatea numelor de sate, aceleași din Transnistria până în Timoc. Adăogat la dovezile istorice, geografice, arheologice, la mărturii de savanți și călători, argumentul e nou, dar foarte greu! -
- Aurel Maxim, Cereșmonia impostorilor; Valeriu C. Neșțian, Recurs la istorie; Vințilă Horia, După 30 de ani; Mihaela Moisin, Cât mai așteptăm?; P. Predescu, Actualitatea unei confruntări; Zăhu Pană, Quo vadis rex?, - în "Cuv. Rom.", Ian. 91. -
- Doamna Eugenia Ușeriu a reunit, într'un foarte elegant volum, "Printre noi", parte din articolele și conferințele din exil, traduse și în engleză, având ca temă pe Eminescu, pe Cotruș, Carmen Sylva, Regina Maria, Titu Maiorescu, Petru Movilă, pe Aromâni, pe Traci, etc., dar mai ales "Conștiința de a fi român". Autoarea, cu rădăcini prin muscelele lui Negru Vodă, nu și-a îngropat "talantul", ci, în prelungitu-i exil, l-a fructificat în sănătoasă direcție română și creștină, spre întremarea mai ales a celor reduși la obrocul "luminii" cizmărești. -
- D. C. Amzăr, Între Profesorul Mircea Eliade și Arhiepiscopul Valerian; Ovidiu Vuia, Să scriem corect românește, - în Buletinul Româno-American, Febr. 1991. -
- Paul H. Stahl, Roșii și negrii, - în "Țara", Chișinău, 15 Dec. 90. -
- Dem. Andronescu, Reconciliere și responsabilitate; Răzvan Codrescu, Cine se teme de naționalism?; o convorbire între Gabriel Constantinescu și Doina Cornea; Gabriel Constantinescu, Tâlcul unei povestiri biblice; Ion Paragină, Cum a murit Iuliu Maniu; Gh. Brahonschi, Moartea unui general; C. Iorgulescu, "efacerea economică. Dacă adăogăm "Valorile fundamentale ale democrației creștine", "Pentru o democrație creștină în România", însuflețite poezii de Crainic, Cotruș, D. Andronescu și alții, - iată o parte din cuprinsul primului număr al revistei "PUNCTE CARDINALE", viu, viguros și cu fiorul iubirii de țară și de neam. Apare lunar la Sibiu, Calea Dumbrăvii 109. E o gazetă sănătoasă și se poate avea trimițând un cec pe adresa dlui Ion Pantazi: 8000 München 70 - Gmunderstr. 28. - Abonamentul este de 50 de mărci, dar dacă cineva, având în vedere greutatea ce se fac publicațiilor neaoș românești, ar vrea să dea mai mult, sperăm să nu supere pe nimeni...
- Sergiu Grossu, Oastea Domnului în fața prozelitismului, - în C. R., Febr. 91. -
- Pamfil Cârnațiu, În amintirea arhiepiscopului Traian Crișan ("Unirea", Dec. 90). -
- Nic. Gheran, Unde dai și unde crapă, - în "Polemici", N. Y., vara 90. -
- Mihai Fusu, - relații selective între Occident și rep. sovietice (Lupta, 7.3.91). -
- Ioan Dan, Capra cu trei iezi, - în "Observator", München, Dec. 1990. -
- Despre părintele Petru Cadaru, - în "Unirea", Noembrie și Dec. 1990. -

- ① Ovidiu Guleș, Evreii își poartă crucea, - în "Gazeta de Vest" (Timișoara), 52/91.
 - N. Bănică-Ologu, Pisicile, - în "Columna", R. Vâlcea, 2/91.-
 - Convorbire Zahu Pană-Mircea Druc, premierul Basarabiei, - în "Cuv. Rom.", febr. 91.
 ② Gabriel Constantinescu, Speranțe neîmplinite; Ion Gavrilă, Despre rezistența din Munții Făgărașului; N. Cojocaru, Despre temnița Aiudului (Puncte cardinale, 2/91).
 - Întreg numărul 42 din "Perspective" - Oct.-Dec. 1988 - e consacrat de către mons. Octavian Bârlea celor "1000 de ani de la Botezul poporului Rus", de care se ocupă cu cunoscuta-i conștiințiozitate și competență. Numărul următor - 43-44 - este dedicat, cu ocazia unei vizite acolo a Sfântului Părinte, țărilor scandinave Islanda, Finlanda, Suedia, Norvegia și Danemarca. - Cu cele două "Perspective" ne-a sosit și "Calea noastră", "periodic al Comisiei sinodale permanente", 1990, la care colaborează Adolf Arhüster, Oct. Bârlea, Vasile Dumitrescu, Titu Popescu. -
 - Petre Predescu, "Neguri, lumini, destine", - plachetă de versuri, prefată de dl N. Lupan și tipărită la Bruxelles, 1990, în editura "Nistru". -
 ③ Victor Corbuț, Noi am fugit în alte țări, - în "Solia", Martie 1991. -
 - Virgil Radu, Ștefan Ludwig Roth, un sas fără egal, - în "Europa și N. Rom.", 3/91.
 - Emil Ghilezan, "A Short of Transylvania" repeats the Errors (Transilvania, 12/91).
 ④ Vasile Lipan, Vasile Iasinski und seine Zeit, - în "Geschichte der Pharmazie" 1/91, articol pe 6 pagini, dedicat dr. V. Apostolescu la împlinirea a 80 de ani. -
 - Radu Greuceanu, Stat național, stat cosmopolit și guvern mondial; Valeriu C. Negțian, Invitație la realități; Andrei Pandrea, 1940: România sfârtecă (aici s'a strecurat și o mică greșală: județul Câmpulung ține de Bucovina, nu de Moldova); Lucian G. Costi, Destrămarea utopiei comuniste în Balcani, - în C.R., Aprilie 91. -
 - Pr. Dr. V. Vasilachi, Primăverile vieții, - în "Credința", Martie 91. -
 ⑤ Dialog Marcel Petrișor-Marian Munteanu; Ion Gavrilă, Recunoștință (cu o lungă listă de preoți, ciobani, țărani, medici, etc., cari au ajutat pe luptătorii din munții Făgăraș); Gh. Brahonschi, Gânduri de "Pe muntele Ebol" (Puncte cardinale, I, 4, 91).
 - Iancu Moțu, "Victoria" împotriva poporului român; preot Vasile Marin Ungureanu, Cele două străni, - în "Atlas Clujul Liber", Martie 1991. -
 - Lucian G. Costi, Națiuni care nu au dreptul să existe (aromâni, kurzi); Zahu Pană, 15 Mai, ziua deținutului politic român (și: Efemeride); Mircea Popescu, Nicolae Iorga și problema armânească; Pavel Codiță, Pantelimon Halipa, omul așa cum l-am cunoscut; Ionel Zeana, Basm; Iordache Nicoară, Celula; Virgil Mateias, La Oțele Mari, - în "Cuvântul Românesc", Mai 1991. -
 - Împlinind cărturarul Alexandru Ciorănescu 80 de ani, Fundația Culturală Română din Madrid a editat un elegant volum despre "L'Homme et l'oeuvre". Colaborează, dintre români, Vintilă Horia, Aurel Răuță și Pavel Chihaiia. -
 - Ioan Surdu, Un monument basarabean pentru "Generalul Europei" (Carol XII al Suediei), - în "Întregirea", București, 8 Aprilie 1991. -
 ⑥ Xavier Riholt, Corneliu Codreanu, fondateur et chef de la garde de fer roumaine, în "Le choc du mois", dec. 1988, -
 - Sânziana Pop, dialog cu pr. Stăniloae despre Înviere (Curierul românesc, Buc., 4/91).
 - Revista Fundației Drăgan pe 1990 "se dedică luptei pentru libertate și neam nare a neamului românesc"... Acum înțelegem, în fine, rostul vizitelor dlui Drăgan la Ceaușescu și la Iliescu.. Cele vreo 450 de pagini cuprind doar șase articole, semnate de d-sa și de dnii Pordea, Filip, Michael-Titus și V. Bugariu, cu preocupări serioase poate, dar din niciunul nu transpiră vreun indignat blam la adresa cancerului acestui veac, care a bălăcărit o lume întreagă. Ultimul, se ocupă de "personajul" Drăgan. Cam de vreme... Dar se vede că autorul și-a pus în gând să facă în curând vreun voiaj pe la Mallorca...
 ⑦ În plină ascensiune, conceptuală și stilistică, dl Vasile Gurău îmbogățește acum literatura română cu un al patrulea roman, BLESTEMUL, tras tot din tristele împrejurări din țară. Ca și "Zămbet printre lacrimi", "Mânjii", sau "Zborul mămăruței", - "Blestemul" va putea cu siguranță să inspire tema unui film. Volumul costă 25 de mărci și se poate avea de la autor: 7800 Freiburg - Münchhofstr. 12. -
 ⑧ Librăria românească "du Savoir", înfiptă în coasta Sorbonei, are în bogatu-i inventar, printre altele: N. Steinhardt, Jurnalul fericirii; V. Harea, Românii de peste Nistru; Lucian Blaga, L'Être historique; Raoul Șorban, Fantasma imperiului ungar și casa Europei; Ion Antonescu, Românii; Corneliu Zelea Codreanu (extrase din scrierile acestuia), - carte întregită de o broșură cu citate din adversarii Legiunii și din istorici contemporani. Aceste cărți (și altele, pe care chiar dacă momentan nu le are, le procură cu siguranță), se pot obține la: Miorița, 5 Rue Malebranche-75005 Paris. Telefon: 43 54 22 46. - - - - -
 - Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu -
 Contribuțiile se pot trimite la redacție, prin cec sau prin mandat postal.
 Conturile bancare de la Paris, Roma și Freiburg rămân mereu valabile.